

เอกสารวิชาการ

เรื่อง

แผนปฏิบัติการของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูน
เพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา
ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570)

โดย

นางสาวจุฑาภาศ ธนนราพงศ์

นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต รุ่นที่ 15
ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

ใบรับรองเอกสารวิชาการ
นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต รุ่นที่ ๑๕
ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

เรื่อง แผนปฏิบัติราชการของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูน เพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา ระยะ ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

ผู้จัดทำ นางสาวจุฑามาศ ธนนราพงศ์
ได้ผ่านการพิจารณาให้ความเห็นชอบ

เมื่อ วันที่ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๖๕

พ.อ.

(ทศพล พุ่มพวง)
อาจารย์ที่ปรึกษา

พล.ต.

(ประเทือง ปียกะโพธิ์)
ผอ.ศศย.สปท./ผอ.หลักสูตร

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “แผนปฏิบัติราชการของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูน เพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาการศึกษาอย่างยั่งยืน ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570)” มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบถึงสถานะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ที่มีผลต่อการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาของหน่วยงานการศึกษาในจังหวัดลำพูน ทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก และเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติราชการของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูน เพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) ที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ ตามหลักการความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (Causal Relationship : XYZ) ตลอดจนเพื่อจัดทำข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติราชการฯ ดังกล่าว สู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

ผลจากการตรวจสอบและวิเคราะห์สถานะแวดล้อมของกระทรวงฯ ด้วยวิธี SWOT Analysis และการวิเคราะห์ทางเลือกเชิงกลยุทธ์ด้วยวิธี TOWS Matrix ทำให้สามารถกำหนดทิศทางการจัดทำ “แผนปฏิบัติราชการของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูน เพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570)” โดยมีสาระสำคัญของแผน ประกอบด้วย (1) **วิสัยทัศน์** “จังหวัดลำพูนเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ มีความพอเพียง บนวิถีชีวิตที่ปลอดภัย ส่งเสริมทักษะอาชีพที่เหมาะสมบนความเป็นสากลและภูมิใจในความเป็นลำพูน” (2) **พันธกิจ** จำนวน 5 พันธกิจ ได้แก่ 1) ส่งเสริมการจัดการศึกษาทุกระดับ เพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ 2) เสริมสร้างโอกาสทางการศึกษาแก่ประชาชนอย่างทั่วถึง 3) ส่งเสริมและสนับสนุนหน่วยงานการศึกษา สถานศึกษาของรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดการศึกษาให้ประชากรวัยเรียน ได้รับการพัฒนาตามพหุปัญญา มีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เรียนรู้ตลอดชีวิต มีทักษะชีวิต มีทักษะอาชีพพื้นฐาน เห็นคุณค่าและภูมิใจในความเป็นลำพูน นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นพื้นฐานในการปฏิบัติงานและการดำรงชีวิต 4) ส่งเสริมการจัดการศึกษาทุกระดับเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในความเป็นคนลำพูน 5) ส่งเสริม สนับสนุนและบูรณาการโดยทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (3) **ประเด็นยุทธศาสตร์** 5 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ ยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรมเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างโอกาสความเสมอภาคและความเท่าเทียม ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา (4) **เป้าประสงค์** จำนวน 5 เป้าประสงค์ ได้แก่ 1) ได้รับการศึกษาเพื่อให้สังคมและประเทศชาติมั่นคง 2) ผู้เรียนได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง และเสมอภาคด้วยรูปแบบที่หลากหลาย 3) ผู้เรียนมีคุณภาพทักษะ และสมรรถนะการเรียนรู้ที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 4) ผู้เรียนในจังหวัดลำพูน มีความภาคภูมิใจในความเป็นลำพูน 5) ระบบบริหารจัดการการศึกษามีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาลโดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

จากการวิเคราะห์ได้ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูน ในการขับเคลื่อนเป้าหมายที่ยั่งยืนด้านการศึกษา อยู่ในสถานะเอื้อแต่อ่อน (Question Marks) หมายถึงภาพรวมส่วนใหญ่มีปัจจัยภายนอกเอื้อ มีความพร้อมสูง แต่ปัจจัยในภายองค์กรอ่อน หากแก้ปัญหาจุดอ่อนขององค์กรได้จะนำไปสู่สภาพที่เอื้อและแข็ง (Stars)

คำนำ

การดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด อยู่ภายใต้การกำกับของสำนักงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี เพื่อให้การบรรลุเป้าหมายของ การพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะการพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนและพัฒนาการศึกษาอย่างยั่งยืน รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ด้านการศึกษาก็มีบทบาทสำคัญยิ่งในการกำหนดแนวทางการจัดการเพื่อขับเคลื่อนเป้าหมาย การพัฒนาทางการศึกษาให้แก่ผู้เรียนทุกช่วงวัย และทุกระดับให้เป็นคนไทยที่มีคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์

การจัดทำแผนปฏิบัติราชการของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูน เพื่อขับเคลื่อนเป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) จัดทำขึ้นเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการ ศึกษาในหลักสูตรนวัตกรรมการศึกษา รุ่นที่ 15 ของศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกัน ประเทศ กองบัญชาการกองทัพไทย ซึ่งผู้ศึกษาได้พิจารณาถึงความสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ หลักการความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (Causal Relationship : XYZ) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ทั้งภายในและภายนอกด้วยเครื่องมือการวิเคราะห์ ได้แก่ PESTEL McKinsey 7's SWOT analysis และ TOWS Matrix ตลอดจนหลักวิชาการในการกำหนดเป้าหมายทางยุทธศาสตร์ (ENDs) กลยุทธ์ ในการดำเนินการ (WAYS) และมาตรการหรือปัจจัยที่เกี่ยวข้อง (MEANS) เพื่อกำหนดประเด็นที่สำคัญ ต่อการพัฒนาและมาตรการที่ควรดำเนินการ

ผู้ศึกษา ขอขอบคุณคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา พันเอก ทศพล พุ่มพวง และคณาจารย์ ของศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ทุกท่าน ที่ทำให้การศึกษาในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารวิชาการเรื่อง “แผนปฏิบัติราชการของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูน เพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570)” ฉบับนี้ จะเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์กับผู้สนใจ เพื่อนำไปพัฒนาต่อยอดการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนา ที่ยั่งยืนด้านการศึกษาของหน่วยงานทั้งในระดับองค์กร ระดับภูมิภาค และระดับประเทศต่อไป

จุฑามาศ ธนราพงศ์
นักศึกษหลักสูตรนวัตกรรมการศึกษา รุ่นที่ 15
พฤษภาคม 2565

สารบัญ

		หน้า
บทคัดย่อ.....		ก
คำนำ.....		ข
สารบัญ.....		ค
สารบัญตาราง.....		จ
สารบัญภาพ.....		ฉ
บทที่ 1	บทนำ	1
	1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
	1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	2
	1.3 ขอบเขตของการศึกษา.....	2
	1.4 ระเบียบวิธีการศึกษา.....	3
	1.5 ข้อยกเว้นของการศึกษา.....	3
	1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
บทที่ 2	การตรวจสอบสถานะแวดล้อมและการวิเคราะห์ทางยุทธศาสตร์	4
	2.1 สภาวะแวดล้อมภายนอก.....	4
	2.2 สภาวะแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับองค์กร.....	19
	2.3 การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ (STRATEGIC ANALYSIS: FORESIGHT, SWOT, TOWS, ETC.)	24
บทที่ 3	แผนขององค์กร	37
	3.1 แผนปฏิบัติราชการของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูน เพื่อขับเคลื่อน เป้าหมายการพัฒนาการศึกษาที่ยั่งยืน ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570).....	37
	3.2 เป้าหมายทางยุทธศาสตร์ (END).....	37
	3.3 แนวทางในการดำเนินการ (WAYS).....	41
	3.4 มาตรการ/เครื่องมือ/ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง (MEANS).....	42
	3.5 แผนที่ยุทธศาสตร์ (Strategic Map).....	45
บทที่ 4	ข้อเสนอแนะทางยุทธศาสตร์	48
	ข้อเสนอแนะในการขับเคลื่อนและการนำแผนไปใช้.....	48
บรรณานุกรม.....		50
ประวัติย่อผู้วิจัย.....		51

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงข้อมูลบุคลากรสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูน	21
2	แสดงจำนวนสถานศึกษาและจำนวนนักเรียน/นักศึกษา ปีการศึกษา 2564	23
3	แสดงการตรวจสอบสภาพแวดล้อมภายในองค์กร โดยใช้หลัก 7S	25
4	แสดงการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร โดยใช้แนวคิด C-PEST	27
5	ค่าน้ำหนักของรายการปัจจัยสิ่งแวดล้อมภายใน	28
6	ค่าน้ำหนักของรายการปัจจัยสิ่งแวดล้อมภายนอก	29
7	การให้คะแนนสภาพแวดล้อมภายใน 7S	29
8	การให้คะแนนสภาพแวดล้อมภายนอก C-PEST	32
9	การสรุปผลการวิเคราะห์สถานภาพของสภาพแวดล้อมภายใน	34
10	การสรุปผลการวิเคราะห์สถานภาพของสภาพแวดล้อมภายนอก	34
11	การวิเคราะห์ TOWS Matrix	40

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	ประเด็นการพัฒนาที่ต้องให้ความสำคัญพิเศษ (Priority Focus Areas).....	13
2	องค์ประกอบหลักของการขับเคลื่อนประเทศ	16
3	กรอบแนวคิดแผนการศึกษาแห่งชาติ	19
4	โครงสร้างและการบริหารงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูน.....	21
5	ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ขององค์กร	36

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน หรือ Education for Sustainable Development (ESD) ได้รับการยอมรับอย่างแพร่หลายทั่วโลก แต่ยังมีประเด็นท้าทายในกระบวนการจัดการศึกษาอีกหลายประการ อาทิ การเสริมสร้างความตระหนัก การบูรณาการหลักสูตร การปฏิรูปการศึกษา การนิยามเกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน การมีส่วนร่วมของชุมชน การบูรณาการเนื้อหาสาระ บทบาทของหน่วยงานที่รับผิดชอบ ซึ่งล้วนกระทบต่อกระบวนการกำหนดนโยบายการศึกษาของชาติ

เมื่อปี 2558 ประเทศไทยและสมาชิกสหประชาชาติ รวม 193 ประเทศ ร่วมรับรองวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. 2030 (2030 Agenda for Sustainable Development) และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) 17 เป้าหมาย ให้เป็นกรอบการพัฒนาของโลก เพื่อร่วมกันบรรลุการพัฒนาทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืนโดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง ภายในปี ค.ศ. 2030 (พ.ศ. 2573) โดย SDGs 17 เป้าหมาย ประกอบด้วย 169 เป้าหมายย่อย (SDG Targets) ที่มีความเป็นสากลเชื่อมโยงเกี่ยวพันกัน โดยแบ่งแยกมิได้ และกำหนดให้มี 247 ตัวชี้วัด เพื่อใช้ติดตามและประเมินความก้าวหน้าของการพัฒนา ทั้งนี้ สามารถจัดกลุ่ม SDGs ตามปัจจัยที่เชื่อมโยงกันใน 5 มิติ (5Ps) ได้แก่ (1) การพัฒนาตน (People) ให้มีความสำคัญกับการขจัดปัญหาความยากจนและความหิวโหยในทุกมิติ สร้างโอกาสที่เท่าเทียมในการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ และลดความเหลื่อมล้ำในสังคม (2) สิ่งแวดล้อม (Planet) ให้มีความสำคัญกับการปกป้อง และรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสภาพภูมิอากาศ ตลอดจนส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน เพื่อพลเมืองโลกรุ่นต่อไป (3) เศรษฐกิจและความมั่นคง (Prosperity) ส่งเสริมให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดี โดยมีการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีที่สอดคล้องกับธรรมชาติ (4) สันติภาพและความยุติธรรม (Peace) ยึดหลักการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ มีสังคมที่สงบสุข ยุติธรรม และไม่แบ่งแยก และ (5) ความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา (Partnership) ส่งเสริมความร่วมมือของทุกภาคส่วนในทุกระดับ เพื่อร่วมกับขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยรวมถึงความร่วมมือระหว่างประเทศ

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) 17 เป้าหมาย มีความสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาประเทศตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 – 2580 ซึ่งเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อให้ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดย SDGs ทั้ง 17 เป้าหมาย และ 169 เป้าหมายย่อย มีความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ 6 ด้าน และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 23 ประเด็น

กระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้รับผิดชอบหลักเพียงกระทรวงเดียว ในเป้าหมายที่ 4 เป้าหมายด้านการศึกษา และมีหน่วยงานอื่นมีบทบาทเป็นหน่วยงานสนับสนุน ซึ่งได้กำหนดตัวชี้วัดเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา เป้าหมายที่ 4 ของประเทศไทย เพื่อจัดทำ Roadmap

การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในเป้าหมายที่ 4 คือ สร้างหลักประกันให้การศึกษา มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมและครอบคลุม และส่งเสริมโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับทุกคน ประกอบด้วย SDG4.1-SDG4.7 SDG4.a-SDG4.c ซึ่งนับว่าเป็นเรื่องที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนา การศึกษาของประเทศไทยให้ทัดเทียมนานาชาติ และให้สามารถขับเคลื่อน สอดรับกับ บทบาทภารกิจของหน่วยงานการศึกษา และสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ ตามนัยยะของมติ คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560

ซึ่งที่ผ่านมาหน่วยงานในภูมิภาคยังไม่มีหน่วยงานใดที่จัดทำแผนขับเคลื่อนเป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อเป็นกรอบแนวทางและเป้าหมายของการดำเนินงานในการขับเคลื่อนเป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 4 ดังนั้น จึงมีแนวคิดในการจัดทำแผนปฏิบัติการของสำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัดลำพูน เพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) เพื่อเป็นการวางแนวทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาการศึกษาของ จังหวัดลำพูนให้บังเกิดผลต่อหน่วยงานการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1) เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ด้านการศึกษา
- 2) เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูน เพื่อขับเคลื่อน เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570)
- 3) เพื่อให้ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานการศึกษา ในการจัดทำแผนปฏิบัติการ ด้านการศึกษา ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูน

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

การจัดทำแผนปฏิบัติการของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูน เพื่อขับเคลื่อนเป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) ฉบับนี้ จัดทำภายใต้ขอบเขต ดังนี้

- 1) ขอบเขตเนื้อหาและเอกสาร

การศึกษานี้มุ่งศึกษาแผนการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา ของจังหวัดลำพูน โดยสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูน ซึ่งนำแนวคิดและทฤษฎีของแนวทางการ จัดทำ แผน 3 ระดับ อาทิ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษา เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) รวมทั้งการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม เชิงยุทธศาสตร์ที่มีผลกระทบต่อจัดการศึกษาในพื้นที่จังหวัดลำพูน
- 2) ขอบเขตพื้นที่และประชากร

เป็นการศึกษาและกำหนดขอบเขตการศึกษาในพื้นที่จังหวัดลำพูน โดยการสัมภาษณ์ ผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นบุคลากรผู้ปฏิบัติงานด้านแผน จำนวน 6 คน
- 3) ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษานี้ ดำเนินการตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ถึง เดือนเมษายน 2565

1.4 ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา โดยวิธีการตรวจสอบสภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อการจัดการศึกษา ทั้งปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก โอกาส และอุปสรรค โดยการวิเคราะห์ด้วย SWOT Analysis หลังจากนั้นจึงนำมาระบุประเด็นยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ ด้วยการวิเคราะห์ TOWS Matrix และจัดทำแผนปฏิบัติการของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูน เพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570)

1.5 ข้อจำกัดของการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ มีข้อจำกัดทางด้านระยะเวลาในการดำเนินการศึกษา คำนคว้าหรือทบทวนวรรณกรรม และเอกสารที่เกี่ยวข้องที่ใช้ในการวิเคราะห์เป็นอย่างมาก และเป็นเอกสารรายงานส่วนบุคคล ซึ่งเป็นวิจารณ์ของผู่วิจัยในการศึกษาการวิเคราะห์และข้อเสนอแนะตามความคิดเห็นโดยยังขาดประสบการณ์ อาจส่งผลให้ข้อมูลการวิจัยไม่ครบถ้วนทุกประเด็น

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) ได้ทราบสภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา
- 2) ได้แผนปฏิบัติการของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูน เพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570)
- 3) มีข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานการศึกษา ในการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการศึกษาของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูน

บทที่ 2

การตรวจสอบสถานะแวดล้อมและการวิเคราะห์ทางยุทธศาสตร์

2.1 สถานะแวดล้อมภายนอก

การพัฒนาประเทศไทยนับตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 เป็นต้นมาได้ส่งผลให้ประเทศมีการพัฒนาในทุกมิติ ทั้งในด้านเศรษฐกิจที่ประเทศไทยได้รับการยกระดับเป็นประเทศในกลุ่มบนของกลุ่มประเทศระดับรายได้ปานกลาง ในด้านสังคมที่มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนส่งผลให้ประเทศไทยหลุดพ้นจากการเป็นประเทศยากจน และในด้านสิ่งแวดล้อมที่ประเทศไทยมีข้อได้เปรียบในความหลากหลายเชิงนิเวศ อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยยังมีความท้าทายต่อการพัฒนาที่สำคัญ อาทิ อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจในปี 2560 ที่ร้อยละ 3.9 ถือว่าอยู่ในระดับต่ำกว่าศักยภาพ เมื่อเทียบกับร้อยละ 6.0 ต่อปี ในช่วงเวลาเกือบ 6 ทศวรรษที่ผ่านมา โดยมีสาเหตุหลักจากการชะลอตัวของการลงทุนภายในประเทศและสถานการณ์เศรษฐกิจโลกที่ยังไม่ฟื้นตัวได้เต็มที่ โครงสร้างเศรษฐกิจไทยที่ยังไม่สามารถขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ภาคบริการและภาคเกษตรมีผลิตภาพการผลิตในระดับต่ำ ขาดการนำเทคโนโลยีเข้ามาเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตประกอบกับแรงงานไทยยังมีปัญหาเรื่องคุณภาพและสมรรถนะที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการในการขับเคลื่อนการพัฒนาของประเทศ

นอกจากนี้ ศักยภาพและคุณภาพของประชากรไทยทุกช่วงวัยยังคงเป็นปัจจัยท้าทายสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ แม้ว่าการเข้าถึงระบบบริการสาธารณะ การศึกษา บริการสาธารณสุขโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ และการคุ้มครองทางสังคมอื่น ๆ ของคนไทยมีความครอบคลุมเพิ่มมากขึ้น แต่ยังคงมีปัญหาเรื่องคุณภาพการให้บริการที่มีมาตรฐานแตกต่างกันระหว่างพื้นที่ ซึ่งเป็นหนึ่งในสาเหตุหลักที่ทำให้ประเทศไทยยังคงมีปัญหาความเหลื่อมล้ำในหลายมิติ ขณะที่ปัญหาด้านความยากจนยังคงเป็นประเด็นท้าทายในการยกระดับการพัฒนาประเทศให้ประชาชนมีรายได้สูงขึ้นและแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำอย่างยั่งยืน ขณะเดียวกันการวางกลยุทธ์ระยะยาวในการฟื้นฟู การใช้ และการรักษาทรัพยากรอย่างบูรณาการเพื่อการพัฒนาประเทศที่ผ่านมาอย่างขาดความชัดเจนส่งผลให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศยังมีการใช้อย่างสิ้นเปลืองและเสื่อมโทรมลงอย่างรวดเร็ว

ทั้งนี้ ปัญหาดังกล่าวข้างต้นมีสาเหตุส่วนหนึ่งมาจากประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐ การพัฒนาประเทศขาดความต่อเนื่องและความยืดหยุ่นในการตอบสนองต่อความต้องการและปัญหาของประชาชน ขณะที่ความมั่นคงภายในประเทศยังมีหลายประเด็นที่ต้องเสริมสร้างให้เกิดความเข้มแข็งลดความขัดแย้งทางความคิดและอุดมการณ์ที่มีรากฐานมาจากความเหลื่อมล้ำ ความไม่เสมอภาค การขาดความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม และปัญหาการขาดเสถียรภาพทางการเมือง ตลอดจนส่งเสริมคนในชาติให้ยึดมั่นสถาบันหลักเป็นศูนย์รวมจิตใจให้เกิดความรักความสามัคคี

ในขณะเดียวกัน การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่มีสัดส่วนประชากรวัยแรงงานและวัยเด็กที่ลดลงและประชากรสูงอายุที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จะเป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่จะทำให้การพัฒนาประเทศในมิติต่าง ๆ มีความท้าทายมากขึ้น ทั้งในส่วนของเสถียรภาพทางการเงินการคลังของ

ประเทศในการจัดสวัสดิการเพื่อดูแลผู้สูงอายุที่เพิ่มสูงขึ้น การลงทุนและการออม การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ความมั่นคงทางสังคม การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ซึ่งจะเป็นประเด็นท้าทายต่อการขับเคลื่อนประเทศไปสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้ว

ปัจจัยและแนวโน้มที่คาดว่าจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศ

แม้ว่าประเทศไทยจะมีตำแหน่งที่ตั้งที่สามารถเป็นศูนย์กลางในการเชื่อมโยงในภูมิภาคและเป็นประตูสู่เอเชีย แต่การที่มีอาณาเขตติดกับประเทศเพื่อนบ้านหลายประเทศ ทำให้ปัญหาด้านเขตแดนกับประเทศเพื่อนบ้านยังคงเป็นความท้าทายด้านความมั่นคงในอนาคต นอกจากนี้ ประเทศไทยยังคงต้องให้ความสำคัญกับปัญหาด้านความมั่นคงอื่น ๆ ที่มีความซับซ้อน ละเอียดอ่อน และมีความเชื่อมโยงกันหลายมิติที่อาจเป็นประเด็นท้าทายต่อการสร้างบรรยากาศความไว้วางใจระหว่างรัฐกับประชาชนและระหว่างประชาชนกับประชาชน ซึ่งรวมถึงการสร้างความสามัคคีของคนในชาติที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างกลุ่มประชากรไทยที่มีแนวคิดและความเชื่อที่แตกต่างกันอย่างยั่งยืน

นอกจากนี้ การขยายอิทธิพลและการเพิ่มบทบาทของประเทศมหาอำนาจที่อาจก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่ระบบหลายขั้วอำนาจ หรือเกิดการย้ายขั้วอำนาจทางเศรษฐกิจ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศในอนาคต ขณะที่องค์กรที่ไม่ใช่รัฐ อาทิ องค์กรระหว่างประเทศ และบริษัทข้ามชาติ จะมีบทบาทมากขึ้นในการกำหนดกฎ ระเบียบ ทิศทางความสัมพันธ์ และมาตรฐานสากลต่าง ๆ ทั้งในด้านความมั่นคง และเศรษฐกิจ รวมทั้งการรวมกลุ่มเศรษฐกิจ และการเปิดเสรีในภูมิภาคที่นำไปสู่ความเชื่อมโยงในทุกระบบ อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงด้านอาชญากรรมข้ามชาติและเศรษฐกิจนอกระบบ รวมทั้งปัญหาอาชญากรรม การค้ามนุษย์ และการลักลอบเข้าเมือง

ในทางกลับกัน ความเปลี่ยนแปลงจากโลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ได้รับการพัฒนาอย่างก้าวกระโดดจะก่อให้เกิดนวัตกรรมอย่างพลิกผัน อาทิ เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ อินเทอร์เน็ตในทุกสิ่ง การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ หุ่นยนต์และโดรน เทคโนโลยีพันธุกรรมสมัยใหม่ และเทคโนโลยีทางการเงิน ซึ่งตัวอย่างแนวโน้มการพัฒนาเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดดเหล่านี้ คาดว่าจะเป็นปัจจัยสนับสนุนหลักที่ช่วยทำให้เศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มที่จะกลับมาขยายตัวได้เข้มแข็งขึ้น แนวโน้มสำคัญที่จำเป็นต้องมีการติดตามอย่างใกล้ชิด อาทิ การรวมกลุ่มทางการค้าและการลงทุนที่จะมีความหลากหลายเพิ่มมากขึ้น การแข่งขันที่คาดว่าจะรุนแรงขึ้นในการเพิ่มผลิตภาพและสร้างความหลากหลายของสินค้าและบริการที่ตอบโจทยรูปแบบชีวิตใหม่ ๆ

นอกจากนั้น ประเทศไทยคาดว่าจะเข้าสู่การเป็นสังคมสูงวัยระดับสุดยอดในปี 2574 จะก่อให้เกิดโอกาสใหม่ ๆ ในการตอบสนองความต้องการของกลุ่มผู้บริโภครุ่นสูงวัยที่มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการคาดการณ์ว่าครอบครัวไทยจะมีขนาดเล็กลงและมีรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้น ประชากรในประเทศไทยจะมีช่วงอายุที่แตกต่างกันและจะมีกลุ่มคนช่วงอายุใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อทัศนคติและพฤติกรรมที่แตกต่างกัน ดังนั้น การเตรียมความพร้อมของประชากรให้มีคุณภาพและการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ในการผลิตและการบริการของประเทศจะเป็นความท้าทายสำคัญในระยะต่อไป

ในขณะเดียวกัน โครงสร้างประชากรที่เข้าสู่สังคมสูงวัย อาจทำให้เกิดความต้องการแรงงานต่างชาติเพิ่มมากขึ้นเพื่อทดแทนจำนวนแรงงานไทยที่ลดลง ซึ่งปัจจัยด้านการเปิดเสรีในภูมิภาคและความก้าวหน้าของการพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งในภูมิภาคจะทำให้การเคลื่อนย้ายแรงงานและการย้ายถิ่นมีความสะดวกมากขึ้น และเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายประชากรเข้าออก

ประเทศเพิ่มมากขึ้นโดยเฉพาะในกลุ่มประชากรที่มีศักยภาพซึ่งมีแนวโน้มในการเคลื่อนย้ายไปเรียนหรือทำงานในทั่วทุกมุมโลกสูงขึ้น ทั้งนี้ การย้ายถิ่นส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหาโอกาสทางเศรษฐกิจที่ดีขึ้น จึงอาจจะเป็นไปได้ที่ประเทศไทยจะยังคงเป็นประเทศผู้รับของประชากรจากประเทศเพื่อนบ้าน ขณะที่ประชากรไทยโดยเฉพาะแรงงานทักษะอาจมีแรงจูงใจในการย้ายถิ่นไปยังประเทศที่มีระดับการพัฒนาที่ดีกว่า อาจทำให้การแย่งชิงแรงงานมีความรุนแรงมากขึ้น ซึ่งจะยิ่งทำให้เกิดความเสี่ยงต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการเปลี่ยนแปลงของบริบทสังคมไทย

แนวโน้มเหล่านี้จะก่อให้เกิดความท้าทายต่อการพัฒนาประเทศในหลายมิติ ทั้งในส่วนของการทำงานและอาชีพ สาขาการผลิตและบริการใหม่ ๆ ความมั่นคงของประเทศอันเกิดจากภัยคุกคามและความเสี่ยงด้านอื่น ๆ ที่ซับซ้อนขึ้น อาชญากรรมไซเบอร์ รูปแบบการก่อสงครามที่ใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือ การเคลื่อนย้ายอย่างเสรีและรวดเร็วของผู้คน เงินทุน ข้อมูลข่าวสาร องค์ความรู้ เทคโนโลยีและสินค้าและบริการ การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่รวดเร็วและคาดการณ์ได้ยาก การเกิดขึ้นของโรคระบาด และโรคอุบัติใหม่ที่จะส่งผลให้การเฝ้าระวังด้านการสาธารณสุขในประเทศมีความสำคัญมากขึ้น อาจนำไปสู่ปัญหาความเหลื่อมล้ำที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นได้ หากไม่มีมาตรการที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันและรองรับผลกระทบต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ซึ่งรวมถึงการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมแบบพลิกผันที่จะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากการเข้าถึงเทคโนโลยี โครงสร้างพื้นฐาน และองค์ความรู้สมัยใหม่มีระดับความแตกต่างกันระหว่างกลุ่มประชากรต่าง ๆ โดยการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมดังกล่าวจะส่งผลต่อทั้งการทำงานและอาชีพที่จะมีรูปแบบและลักษณะงานที่เปลี่ยนไป มีความต้องการแรงงานที่มีสมรรถนะสูงเพิ่มมากขึ้นหลายอาชีพอาจหายไปจากตลาดงานในปัจจุบันและบางอาชีพจะถูกทดแทนด้วยระบบอัตโนมัติโดยเฉพาะอาชีพที่ต้องการทักษะระดับต่ำ ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อความมั่นคงและคุณภาพชีวิตของประชาชนที่ปรับตัวไม่ทันหรือขาดความรู้และทักษะที่ทันกับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป กระแสโลกาภิวัตน์ที่จะทำให้เกิดการพัฒนาขยายความเป็นเมือง วิถีชีวิตที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศที่อาจจะมีผลกระทบรุนแรงมากขึ้น ซึ่งปัจจัยทั้งหมดดังกล่าวจะส่งผลให้ปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำของประเทศมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น

จากปัจจัยและแนวโน้มที่คาดว่าจะส่งผลต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในมิติต่าง ๆ ข้างต้น เห็นได้ว่าบริบทและสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีพลวัตสูง และมีความซับซ้อนหลากหลายมิติ ซึ่งจะส่งผลต่ออนาคตการพัฒนาประเทศอย่างมาก ดังนั้น การพัฒนาประเทศจึงจำเป็นต้องมียุทธศาสตร์การพัฒนาที่ครอบคลุมทุกมิติและทุกด้าน การพัฒนาที่เกี่ยวข้อง มีความร่วมมือในลักษณะประชารัฐจากภาคส่วนต่าง ๆ ในรูปแบบของหุ้นส่วนการพัฒนาที่เป็นการดำเนินงานอย่างบูรณาการ เนื่องจากทุกมิติการพัฒนามีความเกี่ยวข้องซึ่งกันและกัน โดยประเทศไทยจำเป็นต้องมีทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ มีความรู้ สมรรถนะ และทักษะที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ สามารถรู้เท่าทันและปรับตัวให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข มีอาชีพที่มั่นคง สร้างรายได้ ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงกฎเกณฑ์และกติกาใหม่ ๆ และมาตรฐานที่สูงขึ้น โดยเฉพาะในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งจำเป็นต้องมีการพัฒนาระบบและปัจจัยส่งเสริมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไปพร้อมกัน ทั้งในส่วนของระบบการเรียนการสอน และการพัฒนาทักษะฝีมือที่สอดคล้องกันกับการพัฒนาของคนในแต่ละช่วงวัย ระบบบริการสาธารณะ โครงสร้างพื้นฐาน รวมทั้ง

การให้ความสำคัญกับการส่งเสริมเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้ประเทศไทยสามารถยกระดับเป็นเจ้าของเทคโนโลยีและนวัตกรรมก้าวทันโลก จากการต่อยอดการพัฒนาบนพื้นฐานนโยบายไทยแลนด์ 4.0 ส่งผลให้เกิดการสร้างห่วงโซ่มูลค่าทางเศรษฐกิจในทั้งภาคอุตสาหกรรมภาคเกษตร และภาคบริการ กระจายผลประโยชน์จากการพัฒนา ลดปัญหาความเหลื่อมล้ำ และนำไปสู่การเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกภาคส่วน

ดังนั้น ภายใต้เงื่อนไขโครงสร้างประชากร โครงสร้างเศรษฐกิจ สภาพสังคม สภาพภูมิอากาศ สิ่งแวดล้อม และปัจจัยการพัฒนาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ส่งผลให้ประเทศไทยจำเป็นต้องมีการวางแผน การพัฒนาที่รอบคอบและครอบคลุม อย่างไรก็ตาม หลายประเด็นพัฒนาเป็นเรื่องที่ต้องใช้ระยะเวลา ในการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการปรับตัวซึ่งจะต้องหยั่งรากลึกถึงไปถึงการเปลี่ยนแปลงในเชิงโครงสร้าง การขับเคลื่อนการพัฒนาให้ประเทศเจริญก้าวหน้าไปในอนาคตจึงจำเป็นต้องกำหนดวิสัยทัศน์ในระยะยาว ที่ต้องบรรลุ พร้อมทั้งแนวยุทธศาสตร์หลักในด้านต่าง ๆ เพื่อเป็นกรอบในการขับเคลื่อนการพัฒนา อย่างเป็นบูรณาการบนพื้นฐานประชารัฐเพื่อยกระดับจุดแข็งและจุดเด่นของประเทศ และปรับปรุงแก้ไข จุดอ่อนและจุดด้อยต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ โดยยุทธศาสตร์ชาติจะเป็นเป้าหมายใหญ่ในการขับเคลื่อน ประเทศ และถ่ายทอดไปสู่แผนในระดับอื่น ๆ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ ทั้งในระดับยุทธศาสตร์ ภารกิจ และ พื้นที่ ซึ่งรวมถึงพื้นที่พิเศษต่าง ๆ อาทิ เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เพื่อให้การพัฒนาประเทศสามารถดำเนินการได้อย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

2.1.1 ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 65 กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติ เป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำ แผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมาย ซึ่งคณะรัฐมนตรี ให้ความเห็นชอบยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 – 2580) และประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 8 ตุลาคม พ.ศ. 2561 เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการพัฒนาประเทศในระยะ 20 ปี โดยกำหนด วิสัยทัศน์ เป้าหมาย และยุทธศาสตร์ ดังนี้

วิสัยทัศน์

“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”

ความมั่นคง หมายถึง การมีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยและการเปลี่ยนแปลง ภายในประเทศ และภายนอกประเทศในทุกระดับ ทั้งระดับประเทศ สังคม ชุมชน ครัวเรือน และปัจเจก บุคคล และมีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์มีความเข้มแข็งเป็นศูนย์กลางและเป็นที่ยึดเหนี่ยว จิตใจของประชาชน มีระบบการเมืองที่มั่นคงเป็นกลไกที่นำไปสู่การบริหารประเทศที่ต่อเนื่องและโปร่งใส ตามหลักธรรมาภิบาล สังคม มีความปรองดองและความสามัคคี สามารถผนึกกำลังเพื่อพัฒนาประเทศ ชุมชน มีความเข้มแข็ง ครอบครัวมีความอบอุ่น ประชาชนมีความมั่นคงในชีวิต มีงานและรายได้ที่มั่นคง พอเพียงกับการดำรงชีวิต มีการออมสำหรับวัยเกษียณ ความมั่นคงของอาหาร พลังงาน และน้ำ มีที่อยู่อาศัยและความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน

ความมั่นคง หมายถึง ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องและมีความยั่งยืนจนเข้าสู่กลุ่มประเทศรายได้สูง ความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาลดลง ประชากรมีความอยู่ดีมีสุขได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกันมากขึ้น และมีการพัฒนาอย่างทั่วถึงทุกภาคส่วน มีคุณภาพชีวิตตามมาตรฐานขององค์การสหประชาชาติ ไม่มีประชาชนที่อยู่ในภาวะความยากจนเศรษฐกิจในประเทศมีความเข้มแข็งขณะเดียวกันต้องมีความสามารถในการแข่งขันกับประเทศต่าง ๆ ทั้งในตลาดโลกและตลาดภายในประเทศเพื่อให้สามารถสร้างรายได้ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ ตลอดจนมีการสร้างฐานเศรษฐกิจและสังคมแห่งอนาคต เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทการพัฒนาที่เปลี่ยนแปลงไป และประเทศมีบทบาทที่สำคัญในเวทีโลกและความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการค้าอย่างแน่นแฟ้นกับประเทศในภูมิภาคเอเชีย เป็นจุดสำคัญของการเชื่อมโยงในภูมิภาค ทั้งการคมนาคมขนส่ง การผลิต การค้า การลงทุน และการทำธุรกิจ เพื่อให้เป็นพลังในการพัฒนา นอกจากนี้ ยังมีความสมบูรณ์ในทุนที่จะสามารถสร้างการพัฒนาต่อเนื่องไปได้ ได้แก่ ทุนมนุษย์ ทุนทางปัญญา ทุนทางการเงิน ทุนที่เป็นเครื่องมือเครื่องจักร ทุนทางสังคม และทุนทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ความยั่งยืน หมายถึง การพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญ รายได้ และคุณภาพชีวิตของประชาชนให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจที่อยู่บนหลักการใช้ การรักษา และการฟื้นฟูฐานทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ไม่ใช่ทรัพยากรธรรมชาติจนเกินพอดี ไม่สร้างมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้นและสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดีขึ้น คนมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความเอื้ออาทร เสียสละเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม รัฐบาลมีนโยบายที่มุ่งประโยชน์ส่วนรวมอย่างยั่งยืนและให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน และทุกภาคส่วนในสังคมยึดถือและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาอย่างสมดุล มีเสถียรภาพและยั่งยืน

โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ **“ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน”** โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

- 1) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- 2) ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้
- 3) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- 4) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- 5) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ
- 6) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561-2580) มี 6 ยุทธศาสตร์ ซึ่งเกี่ยวข้องกับภารกิจของกระทรวงศึกษาธิการ 6 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการสภาวะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย เอกภพ อธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือ เทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการทั้งกับส่วน ราชการ ภาคเอกชนประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศทั่วโลกบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล เพื่อเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการดำเนินการของยุทธศาสตร์ชาติด้านอื่นๆ ให้สามารถขับเคลื่อนไปได้ ตามทิศทางและเป้าหมายที่กำหนด

2. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ บนพื้นฐานแนวคิด 3 ประการ ได้แก่

1) “ต่อยอดอดีต” โดยมองกลับไปที่รากเหง้าทางเศรษฐกิจ อัตลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณีวิถีชีวิตและจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย รวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศในด้านอื่น ๆ นำมาประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับบริบท ของเศรษฐกิจ และสังคมโลกสมัยใหม่

2) “ปรับปัจจุบัน” เพื่อปูทางสู่ออนาคต ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ ในมิติต่าง ๆ ทั้งโครงข่ายระบบคมนาคมและขนส่ง โครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และดิจิทัล และการปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการอนาคต

3) “สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต” ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการพัฒนาคน รุ่นใหม่ รวมถึง ปรับรูปแบบธุรกิจ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด ผสมผสานกับยุทธศาสตร์ที่รองรับอนาคตบนพื้นฐานของการต่อยอดอดีตและปรับปัจจุบัน พร้อมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐ ให้ประเทศไทย สามารถสร้างฐานรายได้และการจ้างงานใหม่ ขยายโอกาสทางการค้า และการลงทุนใน เวทีโลก ควบคู่ไปกับการยกระดับรายได้และการกินดีอยู่ดี รวมถึงการเพิ่มขึ้นของคนชั้นกลางและลดความเหลื่อมล้ำของคนในประเทศได้ในคราวเดียวกัน

3. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้านและมีสุขภาพที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษ และภาษาที่ 3 และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ตลอดชีวิตสู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูงเป็นนวัตกรรม นวัตกรรม ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่และอื่นๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง

4. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญที่ให้ความสำคัญการดึงเอาพลังของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม ชุมชน ท้องถิ่นมาร่วมขับเคลื่อน โดยการสนับสนุนการรวมตัวของประชาชน ในการร่วมคิด ร่วมทำเพื่อส่วนรวม การกระจายอำนาจและความรับผิดชอบไปสู่กลไกบริหารราชการแผ่นดินในระดับท้องถิ่น การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการจัดการตนเอง และการเตรียมความพร้อมของประชากรไทย ทั้งในมิติสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคมและสภาพแวดล้อมให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ สามารถพึ่งตนเอง และทำประโยชน์แก่ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้นานที่สุด โดยรัฐให้หลักประกันการเข้าถึงบริการและสวัสดิการที่มีคุณภาพอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง

5. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติ ทั้งมิติด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ และความเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างกันทั้งภายในและภายนอกประเทศอย่างบูรณาการ ใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งในการกำหนดกลยุทธ์และแผนงาน และการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในแบบทางตรงให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้โดยเป็นการดำเนินการบนพื้นฐานการเติบโตร่วมกัน ไม่ว่าจะเส้นทางเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิต โดยให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลทั้ง 3 ด้าน อันจะนำไปสู่ความยั่งยืนเพื่อคนรุ่นต่อไปอย่างแท้จริง

6. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อปรับเปลี่ยนภาครัฐที่ยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชน และประโยชน์ส่วนรวม” โดยภาครัฐต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ แยกแยะบทบาท หน่วยงานของ รัฐที่ทำหน้าที่ในการกำกับหรือในการให้บริการในระบบเศรษฐกิจที่มีการแข่งขันมีขีดสมรรถนะสูง ยึดหลักธรรมาภิบาลปรับตัวพัฒนาการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวมมีความทันสมัยและพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำนวัตกรรมเทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่า และปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากลรวมทั้งมีลักษณะเปิดกว้าง เชื่อมโยงถึงกันและเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และโปร่งใส โดยทุกภาคส่วนในสังคมต้องร่วมกันปลูกฝังค่านิยมความซื่อสัตย์สุจริต ความมัธยัสถ์ และสร้างจิตสำนึกในการปฏิเสธไม่ยอมรับการทุจริตประพฤติมิชอบอย่างสิ้นเชิง นอกจากนี้ กฎหมายต้องมีความชัดเจน มีเพียงเท่าที่จำเป็น มีความทันสมัย มีความเป็นสากลมีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำและเอื้อต่อการพัฒนา โดยกระบวนการยุติธรรมมีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติและการอำนวยความสะดวกตามหลักนิติธรรม

2.1.2 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

ตามพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 10 บัญญัติว่า เมื่อมีพระบรมราชโองการ ประกาศใช้ยุทธศาสตร์ชาติแล้ว ให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ แต่ละด้านจัดทำแผนแม่บทเพื่อบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ เสนอคณะกรรมการพิจารณาให้ความเห็นชอบ และเสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติเป็นส่วนสำคัญในการถ่ายทอดเป้าหมายและประเด็นยุทธศาสตร์ของยุทธศาสตร์ชาติลงสู่แผนระดับต่าง ๆ ต่อไป ซึ่งได้คำนึงถึงประเด็นร่วมหรือประเด็นตัดข้ามยุทธศาสตร์และการประสานเชื่อมโยงเป้าหมายของแต่ละแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติให้มีความสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน โดยแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติจะประกอบด้วยสถานการณ์และแนวโน้มที่เกี่ยวข้องของแผนแม่บท เป้าหมายและตัวชี้วัดในการดำเนินการ ซึ่งแบ่งช่วงเวลาออกเป็น 4 ช่วง ช่วงละ 5 ปี รวมทั้งกำหนดแนวทางการพัฒนา และแผนงาน/โครงการที่สำคัญของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อเป็นกรอบในการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติว่า “ประเทศไทยมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม”

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ มีจำนวนรวม 23 ฉบับ ประกอบด้วย

- 1) ความมั่นคง
- 2) การต่างประเทศ
- 3) การเกษตร
- 4) อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต
- 5) การท่องเที่ยว
- 6) พื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ
- 7) โครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์ และดิจิทัล
- 8) ผู้ประกอบการยุคใหม่และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่
- 9) เขตเศรษฐกิจพิเศษ
- 10) การปรับเปลี่ยนค่านิยม และวัฒนธรรม
- 11) ศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต
- 12) การพัฒนาการเรียนรู้
- 13) การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี
- 14) ศักยภาพการกีฬา
- 15) พลังทางสังคม
- 16) เศรษฐกิจฐานราก
- 17) ความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม
- 18) การเติบโตอย่างยั่งยืน
- 19) การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ
- 20) การบริการประชาชนและการพัฒนาประสิทธิภาพภาครัฐ
- 21) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- 22) กฎหมายและการพัฒนากระบวนการยุติธรรม
- 23) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม

โดยแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา มีจำนวน 2 ประเด็น คือ ประเด็นที่ (11) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต และ ประเด็นที่ (12) การพัฒนาการเรียนรู้ รายละเอียด ดังนี้

ประเด็น (11) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

มุ่งเน้นการเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์ สร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย ซึ่งเป็นหน่วยที่ย่อยที่สุดเพื่อให้สามารถเป็นพลังในการขับเคลื่อนช่วยเหลือสังคม พัฒนาและยกระดับคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ดี เก่ง และมีคุณภาพ พร้อมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปข้างหน้าได้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่ง“คนไทยในอนาคตจะต้องมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้านและมีสุขภาพที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในโลกอนาคต สามารถใช้ภาษาไทยได้ดี มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ 3 รวมทั้งอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สูการเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนักพัฒนาเทคโนโลยีระดับสูง และนวัตกรรม นวัตกรรม นวัตกรรม ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง”

ประเด็นที่ (12) การพัฒนาการเรียนรู้

เน้นการแก้ไขปัญหาในปัจจุบัน และการเสริมสร้างและยกระดับการพัฒนาการศึกษา และการเรียนรู้ทั้งการศึกษาในระบบ นอกระบบ และการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 มีการออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่ การเปลี่ยนบทบาทครู การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษา และการพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถก้าวกับการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเองได้อย่างต่อเนื่องแม้จะออกจากกระบวนการศึกษาแล้ว ควบคู่กับการส่งเสริมการพัฒนาคนไทยตามพหุปัญญาให้เต็มตามศักยภาพ รวมถึงการสร้างเสริมศักยภาพผู้มีความสามารถพิเศษให้สามารถต่อยอดการประกอบอาชีพได้อย่างมั่นคง

2.1.3 แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ อันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด-19 พ.ศ. 2564 - 2565

จัดทำขึ้นในช่วงเวลาของการพัฒนาประเทศท่ามกลางสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ความปกติใหม่ และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของโลกอีกนานัปการ โดยการจัดทำแผนแม่บทเฉพาะกิจฯ ครั้งนี้ ได้นำแนวคิด “ล้มแล้วลุกไว” อันประกอบด้วย การพร้อมรับ (Cope) การปรับตัว (Adapt) และการเปลี่ยนแปลงเพื่อพร้อมเติบโตอย่างยั่งยืน (Transform) ซึ่งสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นหลักคิดในการพัฒนา เพื่อให้ประเทศไทย มีความเข้มแข็ง เท่าทัน มีศักยภาพในการรับและลดความเสี่ยง สามารถสร้างสรรค์ผลประโยชน์จากโอกาสที่เกิดขึ้นได้อย่างเป็นรูปธรรม ตลอดจนยืนหยัดและเจริญเติบโตต่อไปได้ ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ โดยมีเป้าหมายสำคัญ คือ “คนสามารถ ยังชีพอยู่ได้ มีงานทำ กลุ่มเปราะบางได้รับการดูแลอย่างทั่วถึง สร้างอาชีพและกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น เศรษฐกิจประเทศฟื้นตัวเข้าสู่ภาวะปกติ โดยมีประเด็นการพัฒนา 4 ประการ ประกอบด้วย

1) การเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากภายในประเทศ (Local Economy) เพื่อลดความเสี่ยงในการพึ่งพาต่างประเทศ

- 2) การยกระดับขีดความสามารถของประเทศเพื่อรองรับการเติบโตอย่างยั่งยืนในระยะยาว (Future Growth)
- 3) การพัฒนาศักยภาพและคุณภาพชีวิตของคนให้เป็นกำลังหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ (Human Capital) โดยการยกระดับและปรับทักษะแรงงานให้สนับสนุนอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมายที่ประเทศไทยมีโอกาสและมีศักยภาพ
- 4) การปรับปรุงและพัฒนาปัจจัยพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการฟื้นฟูและพัฒนาประเทศ (Enabling Factors) ให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงที่จะส่งผลกระทบต่อศักยภาพของประเทศ

แผนภาพที่ 1 ประเด็นการพัฒนาที่ต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษ (Priority Focus Areas)

2.1.4 แผนการปฏิรูปประเทศ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หมวด 16 การปฏิรูปประเทศ ได้บัญญัติให้มีการปฏิรูปประเทศซึ่งต้องดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมาย 3 ประการ ได้แก่ (1) ประเทศชาติมีความสงบเรียบร้อย มีความสามัคคีปรองดอง มีการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีความสมดุลระหว่างการพัฒนาด้านวัตถุกับการพัฒนาด้านจิตใจ (2) สังคมมีความสงบสุข เป็นธรรม และมีโอกาสอันทัดเทียมกันเพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำ และ (3) ประชาชนมีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งได้บัญญัติให้การดำเนินการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปประเทศเป็นไปตามพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. 2560 โดยมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวได้บัญญัติให้การจัดทำแผนการปฏิรูปประเทศแต่ละด้านต้องสอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ รวมทั้งให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยมีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการปฏิรูปประเทศเพื่อให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผนการปฏิรูปประเทศ

คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเห็นชอบแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาเล่ม 138 ตอนพิเศษ 44 ง เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2564 ซึ่งแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ยังคงเป็นแผนระดับที่ 2 ตามนัยมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ.2560 โดยต้องส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งทุกหน่วยงานต้องดำเนินการตามกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) นำไปสู่การปฏิบัติตามหลักความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (Causal Relationship: XYZ) เพื่อให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติของแต่ละช่วงเวลา 5 ปี โดยแผนการปฏิรูปประเทศฉบับปรับปรุง จะดำเนินการคู่ขนานไปกับเล่มแผนการปฏิรูปประเทศฉบับเดิมที่ประกาศใช้เมื่อเดือนเมษายน 2561 ที่เป็นกิจกรรมในลักษณะภารกิจปกติของหน่วยงาน โดยแผนการปฏิรูปประเทศทั้ง 13 ด้าน คือ 1) ด้านการเมือง 2) ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน 3) ด้านกฎหมาย 4) ด้านกระบวนการยุติธรรม 5) ด้านเศรษฐกิจ 6) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 7) ด้านสาธารณสุข 8) ด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ 9) ด้านสังคม 10) ด้านพลังงาน 11) ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ 12) ด้านการศึกษา 13) ด้านวัฒนธรรม กีฬาแรงงาน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 8 ด้าน ดังนี้

1. ด้านที่ 1 แผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง
2. ด้านที่ 2 แผนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน
3. ด้านที่ 3 แผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย
4. ด้านที่ 6 แผนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
5. ด้านที่ 8 แผนการปฏิรูปประเทศด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ
6. ด้านที่ 9 แผนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม
7. ด้านที่ 11 แผนการปฏิรูปด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ
8. ด้านที่ 12 แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา

2.1.5 ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570)

สาระของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 มีเป้าหมาย เพื่อ “พลิกโฉมประเทศไทยสู่เศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน (Transformation to Hi-Value and Sustainable Thailand)” โดยสิ่งที่ต้องทำ คือ การเปลี่ยนผ่านประเทศ หรือการ transform ประเทศใน 4 ด้านหลัก ได้แก่

1. การเปลี่ยนผ่านจากเศรษฐกิจฐานทรัพยากร ไปสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรมและองค์ความรู้ หรือการมุ่งสู่เศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (High Value-Added Economy) ซึ่งมีเป้าหมายให้เศรษฐกิจไทย มีความสามารถในการแข่งขันสูง บนพื้นฐานของการสร้างมูลค่าเพิ่ม จากการพัฒนา ต่อยอดและใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม พร้อมกับการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ

2. การเปลี่ยนผ่านจากสังคมที่มีเพียงบางกลุ่มที่เข้าถึงโอกาสไปสู่สังคมที่มีโอกาสสำหรับทุกคนและทุกพื้นที่ หรือการสร้างสังคมแห่งโอกาสและความเสมอภาค (High Opportunity Society) โดยทุกกลุ่มคนมีโอกาสในการเลื่อนสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างเต็มศักยภาพ ได้รับความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอมีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์จากการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างเสมอภาค และประเทศมีความเหลื่อมล้ำลดลงทั้งในเชิงธุรกิจ พื้นที่ รายได้ และความมั่นคง

3. การเปลี่ยนผ่านจากการผลิตและการบริโภคที่ทำลายสิ่งแวดล้อม ไปสู่วิถีชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและมีความปลอดภัยหรือการเสริมสร้างวิถีชีวิตที่ยั่งยืน (Eco-Friendly Living) โดยทุกภาคส่วนในสังคมมีรูปแบบการดำเนินชีวิตและกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เอื้อให้เกิดความยั่งยืนต่อสิ่งแวดล้อมพร้อมทั้งสามารถรับมือและมีภูมิคุ้มกันจากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป

4. การเปลี่ยนผ่านจากกำลังคนทักษะต่ำและภาครัฐที่ล่าสมัย ไปสู่กำลังคนและภาครัฐที่มีสมรรถนะสูงเพื่อเอื้อต่อการเปลี่ยนผ่านประเทศไปสู่การเป็นเศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน ปัจจัยสนับสนุนการพลิกโฉมประเทศ (Key Enablers for Thailand's Transformation)

ภายใต้องค์ประกอบในแต่ละด้าน ได้มีการกำหนด “หมุดหมาย” (Milestones) ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงสิ่งที่ประเทศไทยปรารถนาจะ ‘เป็น’ มุ่งหวังจะ ‘มี’ หรือต้องการจะ ‘ขจัด’ ในช่วงระยะเวลา 5 ปี ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 เพื่อสะท้อนประเด็นการพัฒนาที่มีความสำคัญต่อการพลิกโฉมประเทศสู่การเป็น Hi-Value and Sustainable Thailand ภายในปี 2570 โดยรายละเอียดขององค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน และหมุดหมาย จำนวน 13 หมุดหมาย มีดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 เศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (High Value-Added Economy)

- หมุดหมายที่ 1 ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง
- หมุดหมายที่ 2 ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณค่าและความยั่งยืน
- หมุดหมายที่ 3 ไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าของอาเซียน
- หมุดหมายที่ 4 ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง
- หมุดหมายที่ 5 ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและจุดยุทธศาสตร์ทางโลจิสติก

ที่สำคัญของภูมิภาค

- หมุดหมายที่ 6 ไทยเป็นฐานการผลิตอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะและบริการดิจิทัลของอาเซียน

องค์ประกอบที่ 2 สังคมแห่งโอกาสและความเสมอภาค (High Opportunity Society)

- หมุดหมายที่ 7 ไทยมี SMEs ที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูงและสามารถแข่งขันได้

- หมุดหมายที่ 8 ไทยมีพื้นที่และเมืองหลักของภูมิภาคที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจ

ทันสมัย และน่าอยู่

- หมุดหมายที่ 9 ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคม

ที่เพียงพอเหมาะสม

องค์ประกอบที่ 3 วิถีชีวิตที่ยั่งยืน (Eco-Friendly Living)

- หมุดหมายที่ 10 ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ

- หมุดหมายที่ 11 ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและ

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

องค์ประกอบที่ 4 ปัจจัยสนับสนุนการพลิกโฉมประเทศ (Key Enablers for Thailand's Transformation)

หมวดหมู่ที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต

แผนภาพที่ 2 องค์ประกอบหลักของการขับเคลื่อนประเทศสู่ “เศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน” (Hi-Value and Sustainable Thailand)

2.1.5 นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ จัดเป็นแผนระดับที่ 2 ตามนัยมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560 เรื่อง แนวทางการเสนอแผนเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีรองรับยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งจัดเป็นแผนระดับที่ 1 ด้วย สำหรับการขับเคลื่อนนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะได้กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์หรือแผนด้านความมั่นคงเฉพาะเรื่อง หรือกำหนดแผนงานหรือโครงการที่เกี่ยวกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ เพื่อสนับสนุนและประสานการบูรณาการการดำเนินงานให้เกิดความเชื่อมโยงและสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน ในอันที่จะสนองต่อผลประโยชน์แห่งชาติ

แผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ มีเกี่ยวข้องกับด้านการศึกษาที่จะมีส่วนในการสนับสนุน อาทิเช่น

1. การเสริมสร้างความมั่นคงของมนุษย์
2. การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
3. การสร้างความสามัคคีปรองดอง
4. การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
5. การเสริมสร้างความมั่นคงของชาติจากภัยทุจริต
6. การป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงทางไซเบอร์
7. การรักษาความมั่นคงด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.1.6 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) SDGs

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) SDGs เป็นเป้าหมายที่ประเทศสมาชิกองค์การสหประชาชาติ จำนวน 193 ประเทศ ได้ลงมติรับรองในการประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ ในปี พ.ศ. 2558 โดยจะใช้เป็นวาระแห่งการพัฒนาของโลกในอีก 15 ปีข้างหน้า (ค.ศ.2016 – 2030) มีทั้งหมด 17 เป้าหมาย โดยเป้าหมายด้านการศึกษา คือ **เป้าหมายที่ 4 สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต** แผนการศึกษาแห่งชาติจึงต้องพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของประเทศ เพื่อสร้างหลักประกันว่า เด็กปฐมวัยทุกคนจะได้รับการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าเรียน ประถมศึกษา ทุกคนสำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่มีคุณภาพและมีผลลัพธ์ทางการเรียนรู้ที่มีประสิทธิผล ทุกคนสามารถเข้าถึงการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาด้วยค่าใช้จ่ายที่เหมาะสมและมีคุณภาพ กำลังแรงงานมีทักษะที่จำเป็น รวมถึงทักษะทางเทคนิคและอาชีพ สำหรับการจ้างงาน การมีงานที่ดีและการเป็นผู้ประกอบการ กลุ่มผู้พิการและด้อยโอกาสเข้าถึงการศึกษา และการฝึกอาชีพทุกระดับอย่างเท่าเทียม มีการเพิ่มจำนวนครูที่มีคุณภาพ เพื่อการศึกษาสำหรับการพัฒนาอย่างยั่งยืนและการมีวิถีชีวิตที่ยั่งยืน

การดำเนินการในส่วนของประเทศไทยนั้น สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยรับผิดชอบหลักในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนร่วมกับส่วนราชการและหน่วยงานต่าง ๆ ในรูปแบบผู้แทนส่วนราชการ และหน่วยงานต่าง ๆ เป็นกรรมการ และมีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ 3 คณะ ภายใต้ กพย. ได้แก่ 1) คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน 2) คณะอนุกรรมการส่งเสริมความเข้าใจและประเมินผลการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 3) คณะอนุกรรมการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืน และมีการแต่งตั้งคณะทำงานต่าง ๆ ภายใต้คณะอนุกรรมการ ทั้ง 3 คณะ ทั้งนี้ กพย. ได้มอบหมายให้กระทรวงศึกษาธิการ ได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักในเป้าหมายที่ 4 และมีหน่วยงานอื่นมีบทบาทเป็นหน่วยงานสนับสนุน กระทรวงศึกษาธิการได้แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาเพื่อรับผิดชอบ (1) กำหนดนโยบายและอำนวยการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (2) กำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดการพัฒนาที่ยั่งยืนในเป้าหมายที่ 4 และเป้าหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับด้านการศึกษา ที่สอดคล้องกับบริบทการศึกษาและแนวทางการจัดการศึกษาของประเทศ (3) จัดทำ Roadmap การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในเป้าหมายที่ 4 (4) ให้คำปรึกษาและกำหนดกรอบการติดตามประเมิน และการรายงานผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในเป้าหมายที่ 4 และเป้าหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และ (5) ทำหน้าที่กำกับ ติดตามการดำเนินการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตาม Roadmap

ตัวชี้วัดเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา เป้าหมายที่ 4 สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งประกอบด้วย 10 เป้าประสงค์ โดยมี 2 เป้าประสงค์ที่ถูกจัดลำดับให้อยู่ในเป้าประสงค์การพัฒนาที่ยั่งยืนที่มีความสำคัญ 30 ลำดับแรก ได้แก่

เป้าประสงค์ที่ 4.1 (SDG 4.1) : สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคนสำเร็จ การศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่มีคุณภาพ เท่าเทียม และไม่มีค่าใช้จ่าย นำไปสู่ผลลัพธ์ทางการเรียนที่มีประสิทธิผล ภายในปี พ.ศ.2573

เป้าประสงค์ที่ 4.2 (SDG 4.2) : สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคนเข้าถึง การพัฒนา การดูแล และการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา สำหรับเด็กปฐมวัยที่มีคุณภาพ ภายในปี 2573 เพื่อให้เด็กเหล่านั้นมีความพร้อมสำหรับการศึกษาระดับประถมศึกษา

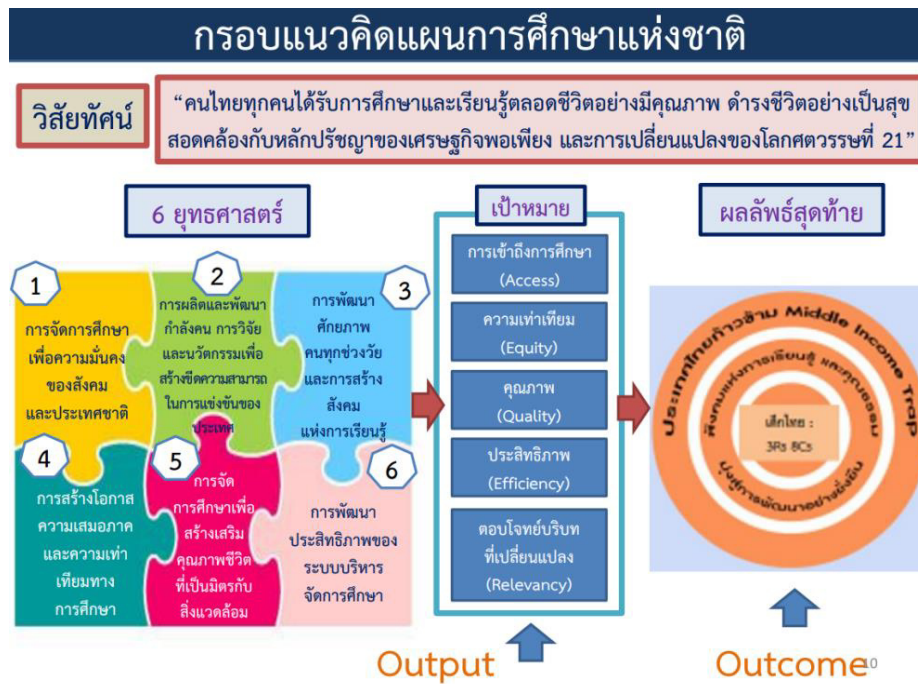
2.1.7 แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560 – 2579)

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 เป็นแผนที่วางกรอบเป้าหมายและ ทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศ โดยมุ่งจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและ ความเสมอภาคในการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ พัฒนาคน ให้มีสมรรถนะในการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ แนวคิด การจัดการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ยึดหลักสำคัญในการจัดการศึกษาประกอบด้วย หลักการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for All) หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเท่าเทียม และ ทั่วถึง (Inclusive Education) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) และหลักการ มีส่วนร่วมของสังคม (All For Education) อีกทั้งยึดตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs 2030) ประเด็นภายในประเทศ (Local Issues) อาทิ คุณภาพของคนช่วง วัย การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรของประเทศ ความเหลื่อมล้ำของการกระจายรายได้ และวิกฤติ ด้านสิ่งแวดล้อม โดยนำยุทธศาสตร์ชาติมาเป็นกรอบความคิดสำคัญในการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

วิสัยทัศน์ : คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิต อย่างมีความสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะ ทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้อง กับบทบาทวิถีชีวิตของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และ ยุทธศาสตร์ชาติ
3. เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณธรรม จริยธรรม รู้รักสามัคคี และร่วมมือผนึกกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
4. เพื่อนำประเทศไทยก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง และความเหลื่อมล้ำ ภายในประเทศลดลง

แผนภาพที่ 3 กรอบแนวคิดแผนการศึกษาแห่งชาติ

2.2 สถานะแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับองค์กร

2.2.1 บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 19/2560 เรื่อง การปฏิรูปการศึกษา ในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 3 เมษายน 2560 เรื่อง การปฏิรูปการศึกษา ในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ข้อ 11 ให้มีสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อปฏิบัติภารกิจของกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการศึกษา ตามที่กฎหมายกำหนดการปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ นโยบาย และยุทธศาสตร์ของส่วนราชการ ต่าง ๆ ที่มีอบหมายและให้มีอำนาจหน้าที่ในเขตจังหวัด ดังต่อไปนี้

- (1) รับผิดชอบงานธุรการของ กศจ. อศจ. คณะอนุกรรมการบริหารราชการเชิงยุทธศาสตร์ คณะอนุกรรมการเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษา คณะอนุกรรมการและคณะทำงาน รวมทั้งปฏิบัติงานราชการที่เป็นไปตามอำนาจและหน้าที่ของ กศจ. และตามที่ กศจ.มอบหมาย
- (2) จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาและแผนปฏิบัติการ
- (3) สั่งการ กำกับ ดูแล เร่งรัด ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของส่วนราชการ หรือหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการให้เป็นไปตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ
- (4) จัดระบบ ส่งเสริม และประสานงานเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา
- (5) ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาเพื่อคนพิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษ
- (6) ดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

(7) ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ การนิเทศ และ
แผนแนวทางการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท รวมทั้งติดตามและประเมินผลระบบบริหารและการจัดการศึกษา

(8) ดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบด้านการบริหาร การเงิน และการบัญชีของ
ส่วนราชการหรือหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

(9) ส่งเสริมและประสานงานการศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และการกีฬาเพื่อการศึกษา

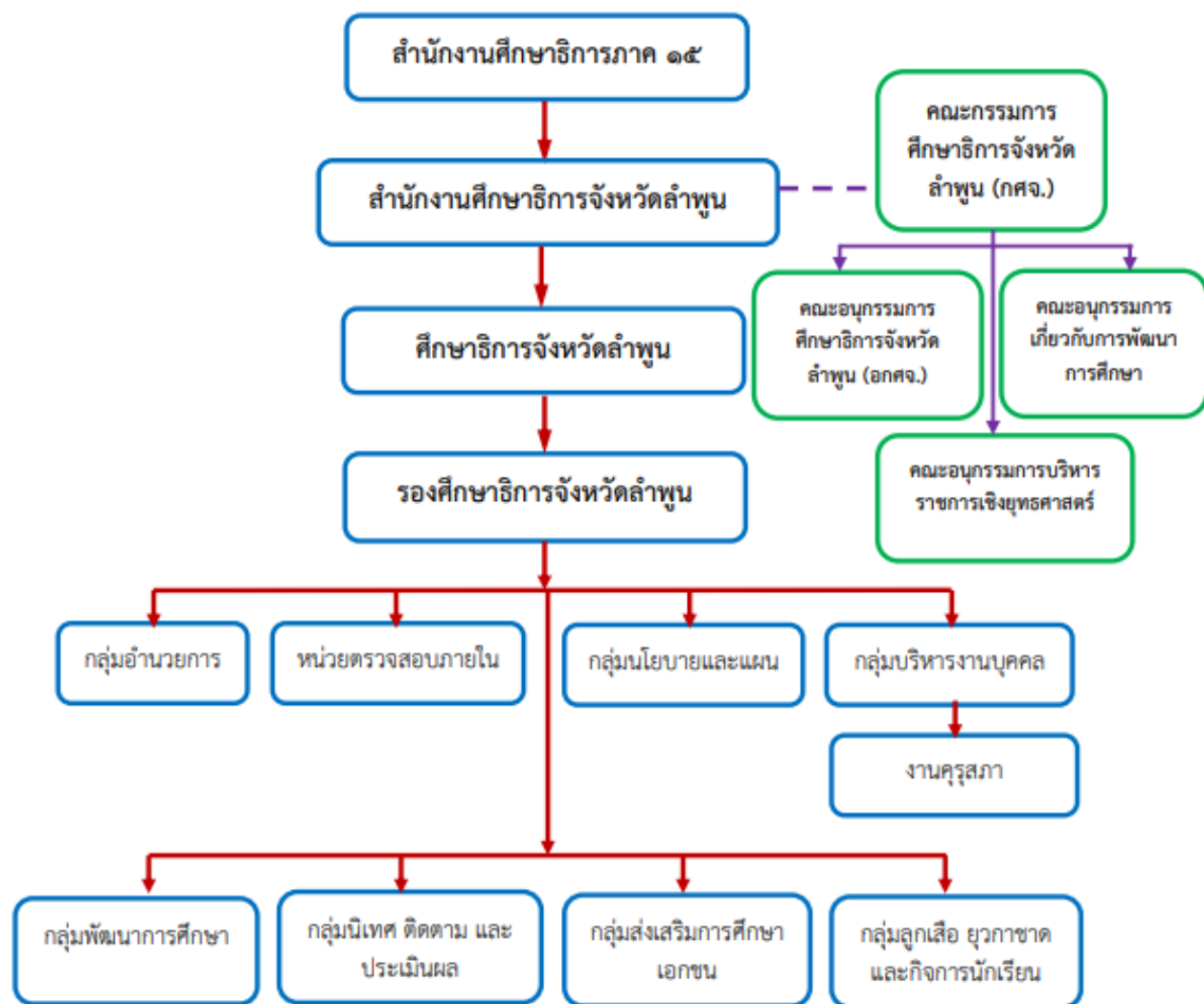
(10) ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเอกชน

ปฏิบัติการกิจตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการหรือตามที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งปฏิบัติการกิจ
เกี่ยวกับราชการประจำทั่วไปของกระทรวงศึกษาธิการ และประสานงานต่าง ๆ ในจังหวัด

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศให้มีการแบ่งหน่วยงานภายในสำนักงาน
ศึกษาธิการจังหวัด ตามประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งหน่วยงานภายใน
สำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สังกัด สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
ลงวันที่ 12 มิถุนายน 2560 โดยกำหนดให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด แบ่งหน่วยงานภายในออกเป็น 8
กลุ่ม ดังนี้

- (1) กลุ่มอำนวยการ
- (2) กลุ่มบริหารงานบุคคล
- (3) กลุ่มนโยบายและแผน
- (4) กลุ่มพัฒนาการศึกษา
- (5) กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผล
- (6) กลุ่มลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน
- (7) กลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชน
- (8) หน่วยตรวจสอบภายใน

ทั้งนี้ ด้วยกระทรวงศึกษาธิการ มีนโยบายการปฏิรูปการศึกษาในส่วนภูมิภาค
โดยกำหนดให้กลุ่มบริหารงานบุคคล สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด มีหน้าที่รับผิดชอบในการดูแลควบคุมผู้
ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ และ
คณะกรรมการคຸຣສາ ในการประชุมครั้งที่ 5/2560 เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2560 ได้ปรับปรุงโครงสร้าง
สำนักงานเลขาธิการคຸຣສາให้สอดคล้องกับนโยบายการปฏิรูปการศึกษาดังกล่าว โดยการจัดกรอบ
อัตรากำลังบุคลากรของสำนักงานเลขาธิการคຸຣສາ ซึ่งปฏิบัติงานอยู่ ณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ให้มาปฏิบัติงานอยู่ ณ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และกำหนดแนวทางในการดำเนินงานตามภารกิจของ
คຸຣສາ ในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ซึ่งสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้พิจารณาให้ความ
เห็นชอบ โดยอาศัยอำนาจตามความในข้อ 12 แห่งคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ
ที่ 19/2560 เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 3 เมษายน 2560

แผนภาพที่ 4 โครงสร้างและการบริหารงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูน

ข้อมูลจำนวนบุคลากรในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูน (ข้อมูล ณ วันที่ 1 พฤษภาคม 2565)

ตำแหน่ง	จำนวน (คน)
ศึกษาธิการจังหวัด	1
รองศึกษาธิการจังหวัด	1
ศึกษานิเทศก์	3
บุคลากรทางการศึกษาอื่น ตามมาตรา 38 ค (2)	25
เจ้าหน้าที่ครูสภาจังหวัด	3
ลูกจ้างชั่วคราว	4
รวม	37

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลบุคลากรสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูน

พื้นที่รับผิดชอบ

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูน ตั้งอยู่ศูนย์ราชการจังหวัดลำพูน ชั้น 3 ตำบลศรีบัวบาน อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน มีเขตพื้นที่ในความรับผิดชอบทั้งสิ้น 8 อำเภอ คือ

1. อำเภอเมืองลำพูน
2. อำเภอแม่ทา
3. อำเภอบ้านโฮ่ง
4. อำเภอลี้
5. อำเภอทุ่งหัวช้าง
6. อำเภอป่าซาง
7. อำเภอเวียงหนองล่อง
8. อำเภอบ้านธิ

การจัดการศึกษาในจังหวัดลำพูน

จังหวัดลำพูน มีหน่วยงานจัดการศึกษาในแต่ละสังกัด ได้แก่ สังกัด สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (สป.) สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สังกัด สำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษ (สศศ.) สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) สังกัด กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) สังกัด สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (พศ.) สังกัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย (มท.) โดยมีรายละเอียดของหน่วยงานและหน่วยงานการศึกษา ดังนี้

1. สังกัด สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ
 - สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูน
 - สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
 - สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
2. สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 1
 - สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2
 - สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน
3. สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
 - วิทยาลัยเทคนิคลำพูน
 - วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีลำพูน
 - วิทยาลัยการอาชีพป่าซาง
 - วิทยาลัยการอาชีพบ้านโฮ่ง
 - วิทยาลัยเทคโนโลยีหมู่บ้านครูภาคเหนือ ลำพูน
 - วิทยาลัยเทคโนโลยีชรินรัตน์ลำพูน
 - วิทยาลัยเอกปัญญาหรือภูซัย
 - วิทยาลัยเทคโนโลยี องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน
4. สังกัด กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
 - วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
5. สังกัด สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
6. สังกัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย
 - โรงเรียนสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
 - ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อมูลทางการศึกษา ปีการศึกษา 2564 จังหวัดลำพูน (ข้อมูล ณ วันที่ 25 มิถุนายน 2564)
ตารางที่ 2 แสดงจำนวนสถานศึกษาและจำนวนนักเรียน/นักศึกษาในจังหวัดลำพูน จำแนกตามสังกัด
 ปีการศึกษา 2564/ปีงบประมาณ 2564 (ข้อมูล ณ วันที่ 25 มิถุนายน 2564)

สังกัด	สถานศึกษา /สังกัด (แห่ง)	นักเรียน/ นักศึกษา (คน)	ห้องเรียน/ นักศึกษา (คน)	ครู/ อาจารย์ (คน)	พัก นอน (แห่ง)	โฮม สкул (แห่ง)
1. สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)	185	34,623	2,029	2,423	11	5
1.1 สพป.ลำพูน เขต 1*	89	10,948	842	760	2	5
1.2 สพป.ลำพูน เขต 2**	79	10,422	766	830	-	-
1.3 สพม.ลำปาง ลำพูน	15	12,276	386	716	8	-
สำนักงานบริหารการศึกษาพิเศษ (สศศ.)						
1.4 ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด	1	170	9	53	-	-
1.5 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 26	1	807	26	64	1	-
2. อาชีวศึกษา (สอศ.)	8	6,780	342	347	7	0
2.1 วิทยาลัยเทคนิคลำพูน	1	3,007	118	142	-	-
2.2 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ลำพูน	1	570	39	34	1	-
2.3 วิทยาลัยการอาชีพป่าซาง	1	595	51	39	1	-
2.4 วิทยาลัยการอาชีพบ้านโฮ้ง	1	524	31	23	1	-
2.5 วิทยาลัยเทคโนโลยีหมู่บ้านครู ภาคเหนือลำพูน	1	908	57	58	1	-
2.6 วิทยาลัยเทคโนโลยีชรินทร์ ลำพูน	1	560	15	17	1	-
2.7 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกปัญญา หริภุญชัย	1	560	15	17	1	-
2.8 วิทยาลัยเทคโนโลยี อบจ.ลำพูน	1	131	12	14	1	-
3. สำนักงานปลัดกระทรวง ศึกษาธิการ (สป.)	33	14,505	461	973	2	0
3.1 กศน.	8	3,511	69	105	-	-
3.2 เอกชนในระบบ	25	10,994	392	868	2	-
4. กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.)	1	561	20	30	0	0
4.1 วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน	1	561	20	30	-	-

สังกัด	สถานศึกษา /สังกัด (แห่ง)	นักเรียน/ นักศึกษา (คน)	ห้องเรียน/ นักศึกษา (คน)	ครู/ อาจารย์ (คน)	พัก นอน (แห่ง)	โสม สุกุล (แห่ง)
5. สำนักงานพระพุทธศาสนา แห่งชาติ (พศ.)	10	892	60	98	-	-
6. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)	122	8,950	587	874	0	0
6.1 โรงเรียนสังกัด อปท.	19	5,315	268	342	-	-
6.2 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	103	3,635	319	532	-	-
รวมทั้งสิ้น	359	66,311	3,499	4,745	20	5

หมายเหตุ * โรงเรียน สพป.ลำพูน เขต 1 จำนวน 103 โรงเรียน เรียนรวมจำนวน 14 โรงเรียน คงเหลือ 98 โรงเรียน

** โรงเรียน สพป.ลำพูน เขต 2 จำนวน 84 โรงเรียน เรียนรวมจำนวน 5 โรงเรียน คงเหลือ 79 โรงเรียน

2.3 การวิเคราะห์สถานะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ (STRATEGIC ANALYSIS: FORESIGHT, SWOT, TOWS, ETC.)

2.3.1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในองค์กร (7s McKinsey Framework)

กรอบการวิเคราะห์ปัจจัยภายในจะใช้ในการวิเคราะห์คุณลักษณะขององค์กร 7 ประการ ของ McKinsey ได้แก่

S1 Strategy (กลยุทธ์) คือ แผนการใช้ทรัพยากรทั้งหมดขององค์กรที่มีอยู่ เพื่อบรรลุจุดหมายที่วางไว้ กลยุทธ์เป็นตัวกำหนดการตัดสินใจ และการกระทำต่อปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกทั้งที่เป็นอุปสรรค และโอกาสต่อความสำเร็จ

S2 Structure (โครงสร้าง) คือ รูปแบบของการจัดองค์การแสดงความสัมพันธ์และสายการบังคับบัญชา กำหนดขอบเขต หน้าที่ความรับผิดชอบ รูปแบบองค์การอาจจะเป็นแบบการรวมศูนย์อำนาจ การตัดสินใจ หรือกระจายอำนาจการตัดสินใจ

S3 Style (รูปแบบ) คือ ผู้นำองค์การมีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จขององค์การ ผู้นำองค์การต้องเป็นแบบอย่างของพนักงาน รู้จักสร้างวัฒนธรรมองค์การที่ช่วยให้องค์การเดินไปสู่ความสำเร็จ

S4 System (ระบบปฏิบัติงาน) คือ ระบบหรือขั้นตอนการดำเนินงานภายในองค์การ ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ที่ช่วยให้องค์การสามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ระบบการวางแผน ระบบด้านงบประมาณและระบบบัญชี ระบบในการสรรหาและคัดเลือกบุคลากร ซึ่งระบบหรือขั้นตอนการทำงานเหล่านี้จะบ่งบอกถึงวิธีการทำงานต่าง ๆ ขององค์การ

S5 Staff (บุคลากร) คือ การบริหารงานทรัพยากรบุคคล ที่รวมถึงตั้งแต่การพิจารณาคัดเลือกพนักงาน การบรรจุพนักงานให้เหมาะสมกับงาน การพัฒนาความสามารถของพนักงาน การควบคุมติดตามประเมินผลการทำงานและการให้เงินเดือน รางวัล หรือแม้แต่การลงโทษให้ออกจากงาน เป็นต้น

S6 Skill (ทักษะ) คือ ความเชี่ยวชาญ ความโดดเด่นความสามารถในการทำงานของพนักงาน องค์กรจำเป็นต้องมีพนักงานที่มีทักษะเพียงพอต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมภายนอก

S7 Shared Value (ค่านิยมร่วม) คือ สิ่งที่คนทั้งองค์กรยึดถือร่วมกัน มุ่งมั่นในสิ่งเดียวกัน ทำโดยไม่มีการบังคับ แต่เป็นวัฒนธรรมองค์การ วิธีปฏิบัติ ปรัชญาการทำงานที่ทุกคนยอมรับและทำตาม ค่านิยมร่วมเปรียบเสมือนหัวใจขององค์การที่เชื่อมประสานองค์การเข้าด้วยกัน

ตารางที่ 3 แสดงการตรวจสอบสภาพแวดล้อมภายในองค์กร โดยใช้หลัก 7s

7s	จุดแข็ง (Strengths : S)	จุดอ่อน (Weaknesses : W)
1. กลยุทธ์ของ องค์การ (Strategy)	<p>S1 การจัดการศึกษาของจังหวัดลำพูน มุ่งยกระดับคุณภาพการศึกษาและมาตรฐานอาชีพ สู่สากลบนพื้นฐานความเป็นไทย และความพอเพียง</p> <p>S2 การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของจังหวัดลำพูน ที่สอดคล้องกับบริบทนโยบายรัฐบาล และความเปลี่ยนแปลงเชิงสังคม</p>	<p>W1 การเปลี่ยนแปลงนโยบายและผู้บริหาร ส่งผลให้การพัฒนาคุณภาพการศึกษาไม่ต่อเนื่อง</p> <p>W2 นโยบายการกระจายอำนาจทางการศึกษามีข้อจำกัดในทางปฏิบัติ</p> <p>W3 การผลิตผู้เรียนยังไม่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน ทำให้เกิดอัตราการว่างงานเพิ่มขึ้น</p>
2. โครงสร้าง องค์การ (Structure)	<p>S3 การกำหนดโครงสร้างสายงานการบังคับบัญชาของหน่วยงานการศึกษาชัดเจนส่งผลให้การกำกับ การประสานงานการส่งเสริมการนิเทศติดตาม และการประเมินผลเป็นไปอย่างมีระบบ</p> <p>S4 คณะกรรมการด้านการศึกษาในจังหวัด ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างครบถ้วน ส่งผลให้การจัดการศึกษาบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ</p>	<p>W4 มีการมอบหมายงานที่ไม่ตรงตามภารกิจหลักของกลุ่มงาน</p> <p>W5 ความแตกต่างของสถานศึกษา (ขนาด/ที่ตั้ง/ผู้บริหาร/งบประมาณ)</p>
3. รูปแบบการ บริหารจัดการ (Style)	<p>S5 มีผู้ทรงคุณวุฒิ หน่วยงานการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เข้ามา มีบทบาทและส่งเสริมการศึกษา</p> <p>S6 มีโครงสร้างบริหารจัดการศึกษาที่ชัดเจน ครอบคลุม</p>	<p>W6 หน่วยงานการศึกษาในพื้นที่ขาดการประสานงานและบูรณาการ การจัดการศึกษาร่วมกันอย่างเป็นระบบ และยังคงต้องประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ</p>
4. ระบบ ปฏิบัติงาน (System)	<p>S7 มีการประชุมร่วมกันระหว่างหน่วยงานการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ</p> <p>S8 มีการบริหารจัดการศึกษาในรูปแบบเครือข่ายอย่างหลากหลาย ส่งผลให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p>	<p>W7 ขาดระบบฐานข้อมูลศูนย์สารสนเทศจังหวัด (Data Based) ที่เป็นเอกภาพ ส่งผลให้การใช้ทรัพยากรร่วมกันในการวางแผนขาดประสิทธิภาพ (Unity)</p>

ตารางที่ 3 (ต่อ)

7s	จุดแข็ง (Strengths : S)	จุดอ่อน (Weaknesses : W)
5. บุคลากร (Staff)	S9 ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ยึดมั่นในระเบียบวินัยของข้าราชการเป็นแบบอย่างที่ดี	W8 บุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในสำนักงานและสถานศึกษาไม่เพียงพอ เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน รวมทั้งขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้าน W9 ขาดการส่งเสริมความร่วมมือ การแลกเปลี่ยนบุคลากรจากสถาบันการศึกษา/หน่วยงานในประเทศและต่างประเทศ บุคลากรเชี่ยวชาญเฉพาะทางในท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษา
6. ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill)	S10 บุคลากรมีความรู้ ความสามารถ มีทักษะในการปฏิบัติงาน และสำเร็จการศึกษาขั้นต่ำในระดับปริญญาตรี	W10 ไม่มีแผนพัฒนาบุคลากร รายบุคคล ส่งผลให้บุคลากรไม่ได้รับการพัฒนาทักษะความรู้ และความสามารถในทางที่เหมาะสมของตนเอง W11 บุคลากรยังขาดความกระตือรือร้น ขวนขวายในการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ
7. คุณค่าหรือ ค่านิยมร่วม (Shared Value)	S11 มีวิสัยทัศน์ขององค์กรร่วมกัน S12 การทำงานเป็นทีม	W12 บุคลากรประกอบด้วยหลายช่วงวัย ทักษะคติ ค่านิยมบางอย่างไม่ตรงกัน

2.3.2 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร โดยใช้แนวคิด C-Pest Analysis

เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกด้วยปัจจัย 5 ด้าน ดังนี้

1) ด้านผู้รับบริการ (Customer : C) วิเคราะห์ผู้รับบริการ ซึ่งประกอบด้วย นักเรียน นักศึกษา ผู้ปกครองและประชาชนทั่วไป นายจ้าง สถานประกอบการ สภาหอการค้า สภาอุตสาหกรรม ฯลฯ เพื่อให้การปฏิบัติงานสอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการ

2) ด้านการเมืองและกฎหมาย (Political and legal : P) วิเคราะห์ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ กฎหมาย นโยบายรัฐบาล กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน

3) ด้านเศรษฐกิจ (Economic : E) วิเคราะห์สภาพและแนวโน้มเศรษฐกิจที่ประสบปัญหาเศรษฐกิจถดถอยเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานและคุณภาพชีวิตประชาชน

4) ด้านสังคมและวัฒนธรรม (Society : S) ปัญหาการความเหลื่อมล้ำและการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของประเทศ

5) ด้านเทคโนโลยี (Technological : T) วิเคราะห์ในเรื่องความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่ส่งผลทั้งด้านบวกและด้านลบต่อหน่วยงานและการศึกษาของประเทศ

ตารางที่ 4 แสดงการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร โดยใช้แนวคิด C-Pest Analysis

ประเด็นการวิเคราะห์	โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threats)
1. ด้านผู้รับบริการ (Customer : C)	O1 ยุทธศาสตร์ชาติ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต การยกระดับการศึกษาและการเรียนรู้ ให้มีคุณภาพเท่าเทียมและทั่วถึง ปลูกฝังระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์	T1 สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน
2. ด้านการเมืองและกฎหมาย (Political and legal : P)	O2 รัฐบาลมีนโยบายสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษา ขั้นพื้นฐาน O3 นโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ป้องกันการทุจริต และมุ่งเน้นการให้บริการแก่ประชาชน ทั่วถึง	T2 กฎหมายเพื่อการปฏิรูปการศึกษาในส่วนภูมิภาค ยังไม่ถูกบังคับใช้อย่างจริงจัง T3 นโยบายด้านการศึกษาขาดความต่อเนื่อง ซึ่งเกิดจากการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารระดับสูง และการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง
3. ด้านเศรษฐกิจ (Economic : E)	O4 รัฐบาลมีนโยบายสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษา ขั้นพื้นฐานเพื่อลดค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง	T4 ปัญหาความยากจน และรายได้ต่ำของผู้ปกครองส่งผลถึงความสามารถในการดูแลเอาใจใส่และส่งเสริมบุตรหลาน ให้ได้รับการศึกษาที่สูงขึ้น
4. ด้านสังคมและวัฒนธรรม (Society : S)	O5 มีแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติ แหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรม ประเพณี ที่หลากหลาย เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ และทำให้เกิดอาชีพ	T5 อัตราการเกิดของประชากรลดลงและประชาชนมีค่านิยมในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาโรงเรียนในเมือง

ตารางที่ 6 ค่าน้ำหนักของรายการปัจจัยสิ่งแวดล้อมภายนอก

รายการ ปัจจัยสิ่งแวดล้อมภายนอก	คนที่						\bar{X}
	1	2	3	4	5	6	
C : พฤติกรรมของลูกค้า	0.20	0.25	0.30	0.20	0.30	0.25	0.25
P : การเมืองและกฎหมาย	0.20	0.15	0.30	0.40	0.10	0.20	0.23
E : เศรษฐกิจ	0.15	0.15	0.10	0.10	0.30	0.15	0.16
S : สังคมและวัฒนธรรม	0.15	0.20	0.10	0.20	0.10	0.20	0.16
T : เทคโนโลยี	0.30	0.25	0.20	0.10	0.20	0.20	0.20
น้ำหนักคะแนนรวม	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00

2.4.2 การวิเคราะห์องค์การโดยการประเมินสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก

ผู้ศึกษาส่งแบบสอบถามโดยให้กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานด้านนโยบายและแผน และผู้ที่เกี่ยวข้องด้านนโยบายและแผนของหน่วยงาน พิจารณาประเด็นและวิเคราะห์ว่าประเด็นดังกล่าวส่งผลต่อการปฏิบัติงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูน โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5 คะแนน หมายถึง ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูนมากที่สุด

4 คะแนน หมายถึง ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูนมาก

3 คะแนน หมายถึง ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูนปานกลาง

2 คะแนน หมายถึง ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูนน้อย

1 คะแนน หมายถึง ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูนน้อยที่สุด

ตารางที่ 7 การให้คะแนนสภาพแวดล้อมภายใน 7S

ประเด็นสำคัญ	สภาพแวดล้อมภายใน : จุดแข็ง		สภาพแวดล้อมภายใน : จุดอ่อน	
	คะแนนเฉลี่ย	Strength	คะแนนเฉลี่ย	Weakness
1. กลยุทธ์ขององค์การ (Strategy)	4.67	S1 การจัดการศึกษาของจังหวัดลำพูน มุ่งยกระดับคุณภาพการศึกษาและมาตรฐานอาชีพสู่สากลบนพื้นฐานความเป็นไทยและความพอเพียง	4.33	W1 การเปลี่ยนแปลงนโยบายและผู้บริหารส่งผลให้การพัฒนาคุณภาพการศึกษาไม่ต่อเนื่อง
	4.67	S2 การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของจังหวัดลำพูนที่สอดคล้องกับบริบท นโยบายรัฐบาล และความเปลี่ยนแปลงเชิงสังคม	4.33	W2 นโยบายการกระจายอำนาจทางการศึกษามีข้อจำกัดในทางปฏิบัติ

ประเด็นสำคัญ	สภาพแวดล้อมภายใน : จุดแข็ง		สภาพแวดล้อมภายใน : จุดอ่อน	
	คะแนนเฉลี่ย	Strength	คะแนนเฉลี่ย	Weakness
			4.17	W3 การผลิตผู้เรียนยังไม่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน ทำให้เกิดอัตราการว่างงานเพิ่มขึ้น
2. โครงสร้างองค์การ (Structure)	4.00	S3 การกำหนดโครงสร้างสายงานการบังคับบัญชาของหน่วยงานการศึกษาชัดเจน ส่งผลให้การกำกับ การประสานงานการส่งเสริม การนิเทศ ติดตาม และ การประเมินผลเป็นไปอย่างมีระบบ	4.17	W4 มีการมอบหมายงานที่ไม่ตรงตามภารกิจหลักของกลุ่มงาน
	4.33	S4 คณะกรรมการด้านการศึกษาในจังหวัด ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างครบถ้วน ส่งผลให้การจัดการศึกษาบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ	4.17	W5 ความแตกต่างของสถานศึกษา (ขนาด/ที่ตั้ง/ผู้บริหาร/งบประมาณ)
3. รูปแบบการบริหารจัดการ (Style)	4.33	S5 มีผู้ทรงคุณวุฒิ หน่วยงานการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เข้ามามีบทบาทและส่งเสริมการศึกษา	4.00	W6 หน่วยงานการศึกษาในพื้นที่ขาดการประสานงานและบูรณาการการจัดการศึกษาร่วมกัน อย่างเป็นระบบ และ ยังด้อยประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ
	4.33	S6 มีโครงสร้างบริหารจัดการศึกษาที่ชัดเจน ครอบคลุม		
4. ระบบปฏิบัติงาน (System)	4.50	S7 มีการประชุมร่วมกันระหว่างหน่วยงานการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อย่างสม่ำเสมอ	4.67	W7 ขาดระบบฐานข้อมูลศูนย์สารสนเทศจังหวัด (Data Based) ที่เป็นเอกภาพ ส่งผลให้การใช้ทรัพยากรร่วมกันในการวางแผนขาดประสิทธิภาพ (Unity)

ประเด็นสำคัญ	สภาพแวดล้อมภายใน : จุดแข็ง		สภาพแวดล้อมภายใน : จุดอ่อน	
	คะแนนเฉลี่ย	Strength	คะแนนเฉลี่ย	Weakness
		4.50	S8 มีการบริหารจัดการศึกษาในรูปแบบเครือข่ายอย่างหลากหลาย ส่งผลให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ	
5. บุคลากร (Staff)	3.50	S9 ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ยึดมั่นในระเบียบวินัยของข้าราชการเป็นแบบอย่างที่ดี	4.17	W8 บุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในสำนักงานและสถานศึกษาไม่เพียงพอเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน รวมทั้งขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้าน
			4.17	W9 ขาดการส่งเสริมความร่วมมือการแลกเปลี่ยนบุคลากรจากสถาบันการศึกษา/หน่วยงานในประเทศและต่างประเทศ บุคลากรเชี่ยวชาญเฉพาะทางในท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษา
6. ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill)	4.50	S10 บุคลากรมีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการปฏิบัติงาน และสำเร็จการศึกษาขั้นต่ำในระดับปริญญาตรี	4.50	W10 ไม่มีแผนพัฒนาบุคลากรรายบุคคล ส่งผลให้บุคลากรไม่ได้รับการพัฒนาทักษะความรู้ และความสามารถในทางที่เหมาะสมของตนเอง
			3.83	W11 บุคลากรยังขาดความกระตือรือร้น ขวนขวายในการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ

ประเด็นสำคัญ	สภาพแวดล้อมภายใน : จุดแข็ง		สภาพแวดล้อมภายใน : จุดอ่อน	
	คะแนนเฉลี่ย	Strength	คะแนนเฉลี่ย	Weakness
7. คุณค่าหรือค่านิยมร่วม (Shared Value)	4.33	S11 มีวิสัยทัศน์ขององค์กรร่วมกัน	4.33	W12 บุคลากรประกอบด้วยหลายช่วงวัยทัศนคติ ค่านิยมบางอย่างไม่ตรงกัน
	3.33	S12 การทำงานเป็นทีม		

ตารางที่ 8 การให้คะแนนสภาพแวดล้อมภายนอก C-PEST

ประเด็นสำคัญ	สภาพแวดล้อมภายนอก : โอกาส		สภาพแวดล้อมภายนอก : ภาวะคุกคาม	
	คะแนนเฉลี่ย	Opportunities	คะแนนเฉลี่ย	Threats
1. ด้านผู้รับบริการ (Customer : C)	4.33	O1 ยุทธศาสตร์ชาติให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต การยกระดับการศึกษา และการเรียนรู้ให้มีคุณภาพเท่าเทียมและทั่วถึง ปลูกฝังระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์	4.67	T1 สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน
2. ด้านการเมืองและกฎหมาย (Political and legal : P)	4.33	O2 รัฐบาลมีนโยบายสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.17	T2 กฎหมายเพื่อการปฏิรูปการศึกษาในส่วนภูมิภาค ยังไม่ถูกบังคับใช้อย่างจริงจัง
	4.00	O3 นโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ป้องกันการทุจริตและมุ่งเน้นการให้บริการแก่ประชาชนทั่วถึง	4.00	T3 นโยบายด้านการศึกษาขาดความต่อเนื่อง ซึ่งเกิดจากการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารระดับสูงและการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง
3. ด้านเศรษฐกิจ (Economic : E)	4.33	O4 รัฐบาลมีนโยบายสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับ	4.00	T4 ปัญหาความยากจนและรายได้ต่ำของผู้ปกครองส่งผลถึง

ประเด็นสำคัญ	สภาพแวดล้อมภายนอก : โอกาส		สภาพแวดล้อมภายนอก : ภาวะคุกคาม	
	คะแนนเฉลี่ย	Opportunities	คะแนนเฉลี่ย	Threats
		อนุบาลจนจบการศึกษา ชั้นพื้นฐานเพื่อลด ค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง		ความสามารถในการดูแล เอาใจใส่และส่งเสริมบุตร หลานให้ได้รับการศึกษา ที่สูงขึ้น
4. ด้านสังคมและ วัฒนธรรม (Society : S)	4.00	O5 มีแหล่งเรียนรู้ทาง ธรรมชาติ แหล่งเรียนรู้ ทางวัฒนธรรม ประเพณีที่ หลากหลาย เอื้อต่อการ จัดการเรียนรู้และทำให้ เกิดอาชีพ	4.00	T5 อัตราการเกิดของ ประชากรลดลงและ ประชาชนมีค่านิยม ในการส่งบุตรหลาน เข้าศึกษาโรงเรียนในเมือง
5. ด้านเทคโนโลยี (Technological: T)	4.50	O6 ความก้าวหน้าทาง เทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถ ศึกษา เรียนรู้ได้ด้วยตนเอง อย่างหลากหลาย กว้างขวางและทั่วถึง ตาม ความสนใจ	4.33	T6 ความก้าวหน้าของ เทคโนโลยี ส่งผลให้วัสดุ อุปกรณ์ที่รองรับเปลี่ยนไป อย่างรวดเร็ว ต้องใช้ งบประมาณจำนวนมาก

2.5 การสรุปผลการวิเคราะห์สถานภาพของสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก

การกำหนดค่าน้ำหนักคะแนนการประเมินสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก โดยแจกแบบให้คะแนนให้กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานด้านนโยบายและแผน และผู้ที่เกี่ยวข้องด้านนโยบายและแผนของหน่วยงาน จำนวนทั้งสิ้น 6 คน พิจารณาประเด็น และวิเคราะห์ว่าประเด็นดังกล่าวส่งผลต่อการปฏิบัติงานของกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- 5 คะแนน หมายถึง ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูนมากที่สุด
- 4 คะแนน หมายถึง ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูนมาก
- 3 คะแนน หมายถึง ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูนปานกลาง
- 2 คะแนน หมายถึง ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูนน้อย
- 1 คะแนน หมายถึง ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูนน้อยที่สุด

การประเมินสภาพแวดล้อมภายใน มีการกำหนดน้ำหนักในแต่ละด้านของ 7S ตามความสำคัญ โดยมีหลักการว่าปัจจัยด้านใดที่เป็นจุดแข็งหรือปัญหาต่อสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูนมาก จะกำหนดน้ำหนักคะแนนมากกว่ารายการที่เป็นจุดแข็งหรือปัญหาต่อสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูนน้อย เพื่อนำไปกำหนดกลยุทธ์และจัดลำดับความสำคัญของการพัฒนา

ตารางที่ 9 การสรุปผลการวิเคราะห์สถานภาพของสภาพแวดล้อมภายใน

รายการปัจจัยสิ่งแวดล้อมภายใน	น้ำหนัก	คะแนนเฉลี่ย		คะแนนเฉลี่ย x น้ำหนัก		สรุปผล (จุดแข็ง- จุดอ่อน)
		จุดแข็ง	จุดอ่อน	จุดแข็ง	จุดอ่อน	
S1: กลยุทธ์ขององค์กร (Strategy)	0.16	4.67	4.28	0.75	0.68	0.07
S2: โครงสร้างองค์กร (Structure)	0.16	4.16	4.17	0.67	0.67	0.00
S3: รูปแบบการบริหารจัดการ (Style)	0.13	4.33	4.00	0.56	0.52	0.04
S4: ระบบปฏิบัติงาน (System)	0.18	4.50	4.67	0.81	0.84	-0.03
S5: บุคลากร (Staff)	0.11	3.50	4.17	0.39	0.46	-0.07
S6: ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill)	0.12	4.50	4.16	0.54	0.50	0.04
S7: ค่านิยมร่วมกัน (Shared Value)	0.14	3.83	4.33	0.54	0.61	-0.07
เฉลี่ยปัจจัยภายใน				+4.26	-4.28	
สรุปปัจจัยภายใน				0.02		

การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอก มีการกำหนดน้ำหนักในแต่ละด้านของ C-PEST ตามความสำคัญ โดยมีหลักการว่าปัจจัยด้านใดที่เป็นโอกาสหรืออุปสรรคต่อสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูนมาก จะกำหนดน้ำหนักคะแนนมากกว่ารายการที่เป็นโอกาสหรืออุปสรรคต่อสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูนน้อย เพื่อนำไปกำหนดกลยุทธ์และจัดลำดับความสำคัญของการพัฒนา

ตารางที่ 10 การสรุปผลการวิเคราะห์สถานภาพของสภาพแวดล้อมภายนอก

รายการปัจจัยสิ่งแวดล้อมภายนอก	น้ำหนัก	คะแนนเฉลี่ย		คะแนนเฉลี่ย x น้ำหนัก		สรุปผล
		โอกาส	อุปสรรค	โอกาส	อุปสรรค	
C : พฤติกรรมของลูกค้า (Customer Behavior)	0.25	4.33	4.67	1.08	1.17	-0.09
P : การเมืองและกฎหมาย (Political and Legal)	0.23	4.17	4.09	0.96	0.94	0.02
E : เศรษฐกิจ (Economic)	0.16	4.33	4.00	0.69	0.64	0.05
S : สังคมและวัฒนธรรม (Social – cultural)	0.16	4.00	4.00	0.64	0.64	0.00
T : เทคโนโลยี (Technological)	0.20	4.50	4.33	0.90	0.86	0.04
เฉลี่ยปัจจัยภายนอก				+4.27	-4.25	
สรุปปัจจัยภายนอก				+0.02		

2.6 การประเมินตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ขององค์กร

จากคะแนนข้างต้นจะนำไปสู่การจัดทำกราฟแสดงสถานภาพขององค์กร ซึ่งการแสดงสถานภาพขององค์กรจะบ่งบอกถึงสถานภาพ 4 ลักษณะ ดังนี้

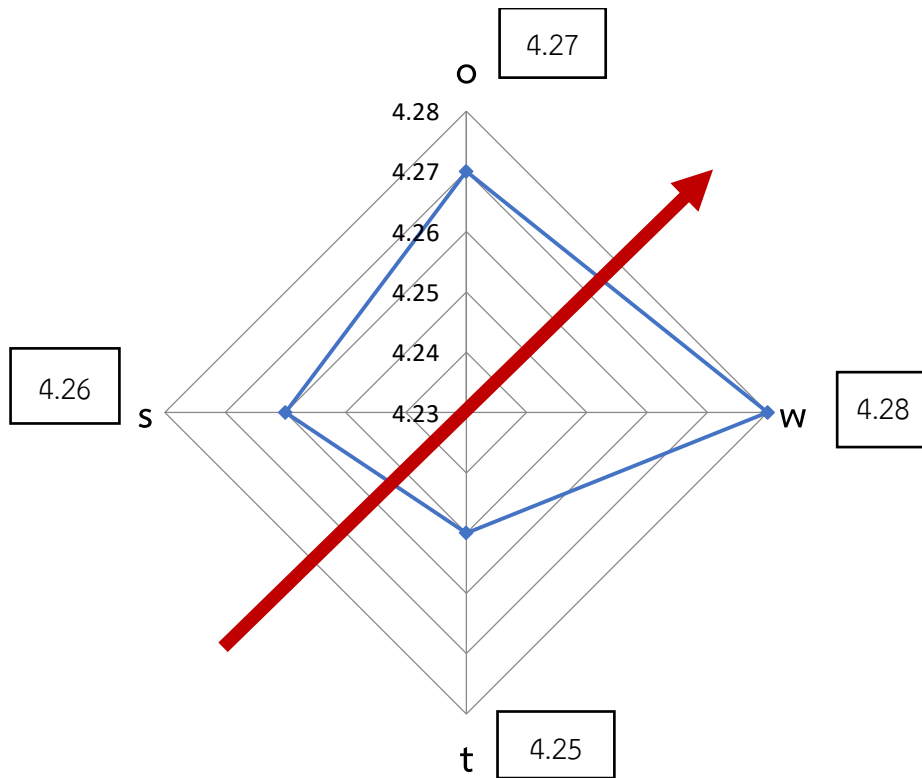
1. Stars (เอื้อและแข็ง) เป็นตำแหน่งที่บ่งบอกว่าองค์กรโดยภาพรวมส่วนใหญ่มีปัจจัยภายนอกที่เป็นโอกาส และมีปัจจัยภายในที่แข็ง เป็นหน่วยงานที่มีความพร้อมสูง เมื่อองค์กรมีสถานภาพเป็น Stars ให้กำหนดกลยุทธ์เชิงรุก (Aggressive) ต้องรักษาความเป็น Stars ให้ยืนยงต่อไปและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2. Question Marks (เอื้อแต่อ่อน) เป็นตำแหน่งที่บ่งบอกว่าองค์กรโดยภาพรวมส่วนใหญ่มีปัจจัยภายนอกเอื้อ มีความพร้อมสูงให้การสนับสนุน แต่ปัจจัยภายในองค์กรอ่อน หากแก้ปัญหาจุดอ่อนขององค์กรได้ จะนำไปสู่สภาพที่เอื้อและแข็ง Stars ได้ ให้กำหนดกลยุทธ์พัฒนาองค์กร (Turnaround)

3. Cash Cows (ไม่เอื้อแต่แข็ง) เป็นตำแหน่งที่บ่งบอกว่าองค์กรในภาพรวม ส่วนใหญ่ภายนอกองค์กร มีอุปสรรค มีปัญหา แต่ภายในองค์กรแข็ง มีความพร้อมมีความเข้มแข็ง หากรอให้ปัจจัยภายนอกเป็นโอกาสเอื้อต่อการพัฒนาองค์กร หรือพลิกวิกฤติให้เป็นโอกาสนี้ก็จะสามารถพัฒนาองค์กรนำไปสู่สภาพที่เอื้อและแข็ง Stars ได้ ให้กำหนดกลยุทธ์ป้องกัน/แตกตัว (Defend/Diversify)

4. Dogs (ไม่เอื้อและอ่อน) เป็นตำแหน่งที่บ่งบอกว่าองค์กรโดยภาพรวมส่วนใหญ่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ทั้งภายนอกไม่เอื้อ ภายในอ่อน มีปัญหาต่อความต้องการประสบความสำเร็จ ค่อนข้างสูง จึงเป็นไปได้ว่าต้องปรับปรุงอย่างเร่งด่วน เพราะหากดำเนินการต่อไป ปัญหาจะสะสมขึ้นเรื่อย ๆ อาจถึงขั้นแก้ไขไม่ได้ต้องยุบองค์กร ให้กำหนดกลยุทธ์ประคองตัว/ถอย (Retrenchment)

แผนภาพที่ 5 ตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ขององค์กร

จากภาพแสดงให้เห็นว่าค่าเฉลี่ยปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ด้านจุดอ่อนและโอกาส ซึ่งถือว่าเป็น “Question Marks (เอื้อแต่อ่อน)” แสดงให้เห็นว่าองค์กรมีจุดอ่อนภายใน แต่มีโอกาสในการพัฒนาจากภายนอก ซึ่งหากแก้ปัญหาจุดอ่อนขององค์กรได้ จะนำไปสู่สภาพที่เอื้อและแข็ง Stars ดังนั้น จึงควรกำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนาองค์กร (Turnaround) เป็นสถานการณ์เชิงแก้ไข

บทที่ 3

แผนขององค์กร

3.1 แผนปฏิบัติราชการของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูน เพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570)

การศึกษาเรื่อง “แผนปฏิบัติราชการของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูน เพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570)” มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ทราบถึงสภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา และเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติราชการของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูน เพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) ตลอดจนเพื่อจัดทำข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานการศึกษา ในการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการศึกษา ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูน

3.2 เป้าหมายทางยุทธศาสตร์ (ENDs) (วิสัยทัศน์/พันธกิจ/ประเด็นยุทธศาสตร์/เป้าประสงค์) วิสัยทัศน์ (Vision)

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูน เป็นหน่วยงานที่ส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้ อย่างมีคุณภาพ มีความพอเพียง บนวิถีชีวิตที่ปลอดภัย ส่งเสริมทักษะอาชีพที่เหมาะสม บนความเป็นสากล และภูมิใจในความเป็นลำพูน

พันธกิจ (Mission)

- 1) ส่งเสริมการจัดการศึกษาทุกระดับเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ
- 2) เสริมสร้างโอกาสทางการศึกษาแก่ประชาชนอย่างทั่วถึง
- 3) ส่งเสริมและสนับสนุนหน่วยงานการศึกษา สถานศึกษาของรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดการศึกษาให้ประชากรวัยเรียน ได้รับการพัฒนาตามพหุปัญญา มีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เรียนรู้ตลอดชีวิต มีทักษะชีวิต มีทักษะอาชีพพื้นฐาน เห็นคุณค่าและภูมิใจในความเป็นลำพูน นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นพื้นฐานในการปฏิบัติงานและการดำรงชีวิต
- 4) ส่งเสริมการจัดการศึกษาทุกระดับเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในความเป็นคนลำพูน
- 5) ส่งเสริม สนับสนุนและบูรณาการโดยทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issues)

- 1) การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ
- 2) การส่งเสริมการใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี องค์กรความรู้และสิ่งประดิษฐ์
- 3) พัฒนาหลักสูตรกระบวนการจัดการเรียนการสอน
- 4) การสร้างโอกาสความเสมอภาคและความเท่าเทียม
- 5) การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา

เป้าประสงค์ (Goals)

- 1) ผู้เรียนได้รับการศึกษาเพื่อให้สังคมและประเทศชาติมั่นคง
- 2) ผู้เรียนได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง และเสมอภาคด้วยรูปแบบที่หลากหลาย
- 3) ผู้เรียนมีคุณภาพ ทักษะ และสมรรถนะการเรียนรู้ที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21
- 4) ผู้เรียนในจังหวัดลำพูน มีความภาคภูมิใจในความเป็นลำพูน
- 5) ระบบบริหารจัดการการศึกษามีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาลโดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

3.3 แนวทางในการดำเนินการ (WAYS) (กลยุทธ์)

เมื่อพิจารณาผลที่ได้จากการทำ SWOT Analysis โดยเรียงลำดับความสำคัญของจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค 5 อันดับแรก แล้วนำ TOWS Matrix มาใช้เพื่อวิเคราะห์ทางเลือกเชิงกลยุทธ์ที่เป็นไปได้ ซึ่งได้ผลเป็นกลยุทธ์ต่าง ๆ ดังแสดงตามตารางดังนี้

	WEAKNESSES	STRENGTHS
THREATS	WT MINI-MINI STRATEGIES	ST MAXI-MINI STRATEGIES
OPPORTUNITIES	WO MINI-MAXI STRATEGIES	SO MAXI-MAXI STRATEGIES

จุดแข็ง (Strength) 5 อันดับแรก

- S1 การจัดการศึกษาของจังหวัดลำพูน มุ่งยกระดับคุณภาพการศึกษาและมาตรฐาน อาชีพสู่สากลบนพื้นฐานความเป็นไปและความพอเพียง
- S2 การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของจังหวัดลำพูนที่สอดคล้องกับบริบท นโยบายรัฐบาล และความเปลี่ยนแปลงเชิงสังคม
- S7 มีการประชุมร่วมกันระหว่างหน่วยงานการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ

S8 มีการบริหารจัดการศึกษาในรูปแบบเครือข่ายอย่างหลากหลาย ส่งผลให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

S10 บุคลากรมีความรู้ ความสามารถ มีทักษะในการปฏิบัติงาน และสำเร็จการศึกษาอย่างน้อยในระดับปริญญาตรี

จุดอ่อน (Weakness) 5 อันดับแรก

W7 ขาดระบบฐานข้อมูลศูนย์สารสนเทศจังหวัด (Data Based) ที่เป็นเอกภาพ ส่งผลให้การใช้ทรัพยากรร่วมกันในการวางแผนขาดประสิทธิภาพ

W10 ไม่มีแผนพัฒนาบุคลากรรายบุคคล ส่งผลให้บุคลากรไม่ได้รับการพัฒนาทักษะความรู้ และความสามารถในทางที่เหมาะสมของตนเอง

W1 การเปลี่ยนแปลงนโยบายและผู้บริหาร ส่งผลให้การพัฒนาคุณภาพการศึกษาไม่ต่อเนื่อง

W2 นโยบายการกระจายอำนาจทางการศึกษามีข้อจำกัดในทางปฏิบัติ

W12 บุคลากรประกอบด้วยหลายช่วงวัย ทักษะ ค่านิยมบางอย่างไม่ตรงกัน

โอกาส (Opportunities) 5 อันดับแรก

O6 ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถศึกษา เรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างหลากหลาย กว้างขวางและทั่วถึงตามความสนใจ

O1 ยุทธศาสตร์ชาติให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต การยกระดับการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพเท่าเทียมและทั่วถึง ปลูกฝังระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์

O2 รัฐบาลมีนโยบายสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

O4 รัฐบาลมีนโยบายสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง

O3 นโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ป้องกันการทุจริตและมุ่งเน้นการให้บริการแก่ประชาชนทั่วถึง

ภาวะคุกคาม (Threats) 5 อันดับแรก

T1 สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) มีผลกระทบต่อจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน

T6 ความก้าวหน้าของเทคโนโลยี ส่งผลให้วัสดุอุปกรณ์ที่รองรับเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว ต้องใช้งบประมาณจำนวนมาก

T2 กฎหมายเพื่อการปฏิรูปการศึกษาในส่วนภูมิภาค ยังไม่ถูกบังคับใช้อย่างจริงจัง

T3 นโยบายด้านการศึกษายังขาดความต่อเนื่อง ซึ่งเกิดจากการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารระดับสูงและการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง

T4 ปัญหาความยากจนและรายได้ต่ำของผู้ปกครอง ส่งผลถึงความสามารถในการดูแลเอาใจใส่และส่งเสริมบุตรหลานให้ได้รับการศึกษาที่สูงขึ้น

ตารางที่ 11 การวิเคราะห์ TOWS Matrix

ปัจจัยภายใน / ปัจจัยภายนอก	จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
	<p>S1 การจัดการศึกษาของจังหวัดลำพูน มุ่งยกระดับคุณภาพการศึกษาและมาตรฐาน อาชีพสู่สากลบนพื้นฐานความเป็นไปและความพอเพียง</p> <p>S2 การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของจังหวัด ลำพูนที่สอดคล้องกับบริบท นโยบายรัฐบาล และความเปลี่ยนแปลงเชิงสังคม</p> <p>S7 มีการประชุมร่วมกันระหว่างหน่วยงาน การศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อย่างสม่ำเสมอ</p> <p>S8 มีการบริหารจัดการศึกษาในรูปแบบ เครือข่ายอย่างหลากหลาย ส่งผลให้ ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>S10 บุคลากรมีความรู้ ความสามารถ มีทักษะในการปฏิบัติงาน และสำเร็จ การศึกษาอย่างน้อยในระดับปริญญาตรี</p>	<p>W7 ขาดระบบฐานข้อมูลศูนย์สารสนเทศ จังหวัด (Data Based) ที่เป็นเอกภาพ ส่งผลให้การ ใช้ทรัพยากรร่วมกันในการวางแผนขาด ประสิทธิภาพ</p> <p>W10 ไม่มีแผนพัฒนาบุคลากรรายบุคคล ส่งผลให้บุคลากรไม่ได้รับการพัฒนาทักษะ ความรู้ และความสามารถในทาง ที่เหมาะสมของตนเอง</p> <p>W1 การเปลี่ยนแปลงนโยบายและ ผู้บริหาร ส่งผลให้การพัฒนาคุณภาพ การศึกษาไม่ต่อเนื่อง</p> <p>W2 นโยบายการกระจายอำนาจ ทางการศึกษา มีข้อจำกัดในทางปฏิบัติ</p> <p>W12 บุคลากรประกอบด้วยหลาย ช่วงวัย ทักษะ ค่านิยมบางอย่างไม่ตรงกัน</p>
โอกาส (Opportunities)	กลยุทธ์เชิงรุก (S+O Strategies)	กลยุทธ์เชิงแก้ไข (W+O Strategies)
<p>O6 ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี สารสนเทศ ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถศึกษา เรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างหลากหลาย กว้างขวางและทั่วถึงตามความสนใจ</p> <p>O1 ยุทธศาสตร์ชาติ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต การยกระดับการศึกษาและการเรียนรู้ ให้มีคุณภาพเท่าเทียมและทั่วถึง ปลูกฝัง ระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ที่พึงประสงค์</p> <p>O2 รัฐบาลมีนโยบายสนับสนุนค่าใช้จ่าย ในการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาล จนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน</p> <p>O4 รัฐบาลมีนโยบายสนับสนุนค่าใช้จ่าย ในการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาล จนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อลดภาระ ค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง</p> <p>O3 นโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริม คุณธรรม จริยธรรม ป้องกันการทุจริตและ มุ่งเน้นการให้บริการแก่ประชาชนทั่วถึง</p>	<p>S1+O6 ผู้เรียนได้รับการพัฒนาและ ปลูกจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับ ความมั่นคงและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง รูปแบบใหม่</p> <p>S8+O6 ยกระดับการบริหารจัดการงาน ด้านการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย</p> <p>S1+O2+O3 สนับสนุนค่าใช้จ่ายการจัด การศึกษาขั้นพื้นฐาน</p> <p>S2+O1 พัฒนาหลักสูตรและกระบวนการ เรียนการสอนในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในศตวรรษที่ 21</p>	<p>W1+O2 ปรับปรุงระบบการจัดทำ แผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติ และทิศทางการพัฒนา ประเทศ</p> <p>W10+O6 ปรับปรุงและออกแบบระบบ บริหารงานให้มีประสิทธิภาพ</p> <p>W7+O6 กระตุ้นให้เกิดระบบดิจิทัล แพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้</p> <p>W1+O1 กระตุ้นให้เกิดการส่งเสริมและ สร้างโอกาสให้ผู้เรียนทุกกลุ่มและ ทุกช่วงวัยในการเข้าถึงบริการการศึกษา ที่มีคุณภาพ เหมาะสมกับความต้องการ ที่หลากหลาย</p>

ภาวะคุกคาม (Threats)	กลยุทธ์เชิงป้องกัน (S+T Strategies)	กลยุทธ์เชิงรับ (W+T Strategies)
<p>T1 สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน</p> <p>T6 ความก้าวหน้าของเทคโนโลยี ส่งผลให้วัสดุอุปกรณ์ที่รองรับเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว ต้องใช้งบประมาณจำนวนมาก</p> <p>T2 กฎหมายเพื่อการปฏิรูปการศึกษา ในส่วนภูมิภาค ยังไม่ถูกบังคับใช้อย่างจริงจัง</p> <p>T3 นโยบายด้านการศึกษายังขาดความต่อเนื่อง ซึ่งเกิดจากการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารระดับสูงและการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง</p> <p>T4 ปัญหาความยากจนและรายได้ต่ำของผู้ปกครอง ส่งผลถึงความสามารถในการดูแลเอาใจใส่และส่งเสริมบุตรหลานให้ได้รับการศึกษาที่สูงขึ้น</p>	<p>S1+T6 ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย สิ่งประดิษฐ์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม</p> <p>S1+T4 รักษาผู้เรียนให้อยู่ในระบบการศึกษา และดึงผู้เรียนที่หลุดจากระบบการศึกษา กลับเข้าสู่ระบบการศึกษา</p> <p>S1+S8+T1 พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ ช่องทางการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้และการบริหารจัดการภาวะภัยคุกคามต่าง ๆ อาทิ โรคระบาด โควิด-19</p> <p>S8+T4 ประสานความร่วมมือให้ภาคเอกชน เข้ามามีส่วนร่วมลงทุนในการจัดการศึกษา และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์</p>	<p>W10+T2 สร้างความตระหนักให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการพัฒนาทักษะตามความเหมาะสมอย่างต่อเนื่อง</p> <p>W1+T3 ปรับโครงสร้างการบริหารด้านการศึกษาให้มีคุณภาพ และเกิดประโยชน์ต่อตัวผู้เรียนอย่างสูงสุด</p>

กลยุทธ์เชิงรุก (SO Strategies)

กลยุทธ์เชิงรุก เป็นการใช้ประโยชน์จากจุดแข็งผนวกกับโอกาสที่มีอยู่ ซึ่งกลยุทธ์ที่กำหนดไว้คือ ผู้เรียนได้รับการพัฒนาและปลูกจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับความมั่นคงและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงรูปแบบใหม่ รวมทั้งพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในศตวรรษที่ 21

กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO Strategies)

กลยุทธ์เชิงแก้ไข เป็นการนำโอกาสที่มีมาปิดจุดอ่อน หรือทำให้จุดอ่อนลดลง เป็นกลยุทธ์การแก้ไขจุดอ่อนด้วยโอกาสที่เข้ามา ได้แก่ ปรับปรุงระบบการจัดทำแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และทิศทางการพัฒนาประเทศ ปรับปรุงและออกแบบระบบบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งกระตุ้นให้เกิดการส่งเสริมและสร้างโอกาสให้ผู้เรียนทุกกลุ่มและทุกช่วงวัยในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพ เหมาะสมกับความต้องการที่หลากหลาย

กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST Strategies)

กลยุทธ์เชิงป้องกัน เป็นการนำจุดแข็งมาป้องกันอุปสรรค เพื่อให้องค์กรสามารถดำเนินการกิจได้ตามแนวทางที่กำหนดไว้ ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย สิ่งประดิษฐ์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ ช่องทางการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้และการบริหารจัดการภาวะภัยคุกคามต่าง ๆ รวมทั้งประสานความร่วมมือให้ภาคเอกชน เข้ามามีส่วนร่วมลงทุนในการจัดการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

กลยุทธ์เชิงรับ (WT Strategies)

กลยุทธ์เชิงรับ เป็นการเน้นตั้งรับจากภัยคุกคามและจุดอ่อนที่มีอยู่เพื่อเตรียมความพร้อมรับมือกับสิ่งที่ไม่แน่นอน หรือความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น ได้แก่ สร้างความตระหนักให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาทักษะตามความเหมาะสมอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการปรับโครงสร้างการบริหารด้านการศึกษาให้มีคุณภาพ และเกิดประโยชน์ต่อตัวผู้เรียนอย่างสูงสุด

3.4 มาตรการ/ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง (MEANS) (แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม)

จากการวิเคราะห์ข้างต้น 3.1 - 3.3 นั้น สามารถวางมาตรการและแผนงานตามแนวทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) ดังนี้

ตัวอย่างแผนงาน/โครงการ เพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1	การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ							
กลยุทธ์ที่ 1 (เชิงรุก SO)	พัฒนาและปลูกจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับความมั่นคงและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงรูปแบบใหม่							
แผนงานที่ 1	ผู้เรียนได้รับการพัฒนาและปลูกจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับความมั่นคงและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงรูปแบบใหม่							
โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					ผู้รับผิดชอบ
			66	67	68	69	70	
โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่	เพื่อให้ผู้เรียนรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางสื่อทางสังคมและภัยในทุกรูปแบบ	ร้อยละของผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมที่ส่งเสริมสนับสนุนในการสร้างภูมิคุ้มกันพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและภัยคุกคามรูปแบบใหม่ในทุกรูปแบบ	80	82	84	86	88	ศจ. สพป. อว. สพม. กศน. สช. อศจ. พศ. อปท. ศกศ.

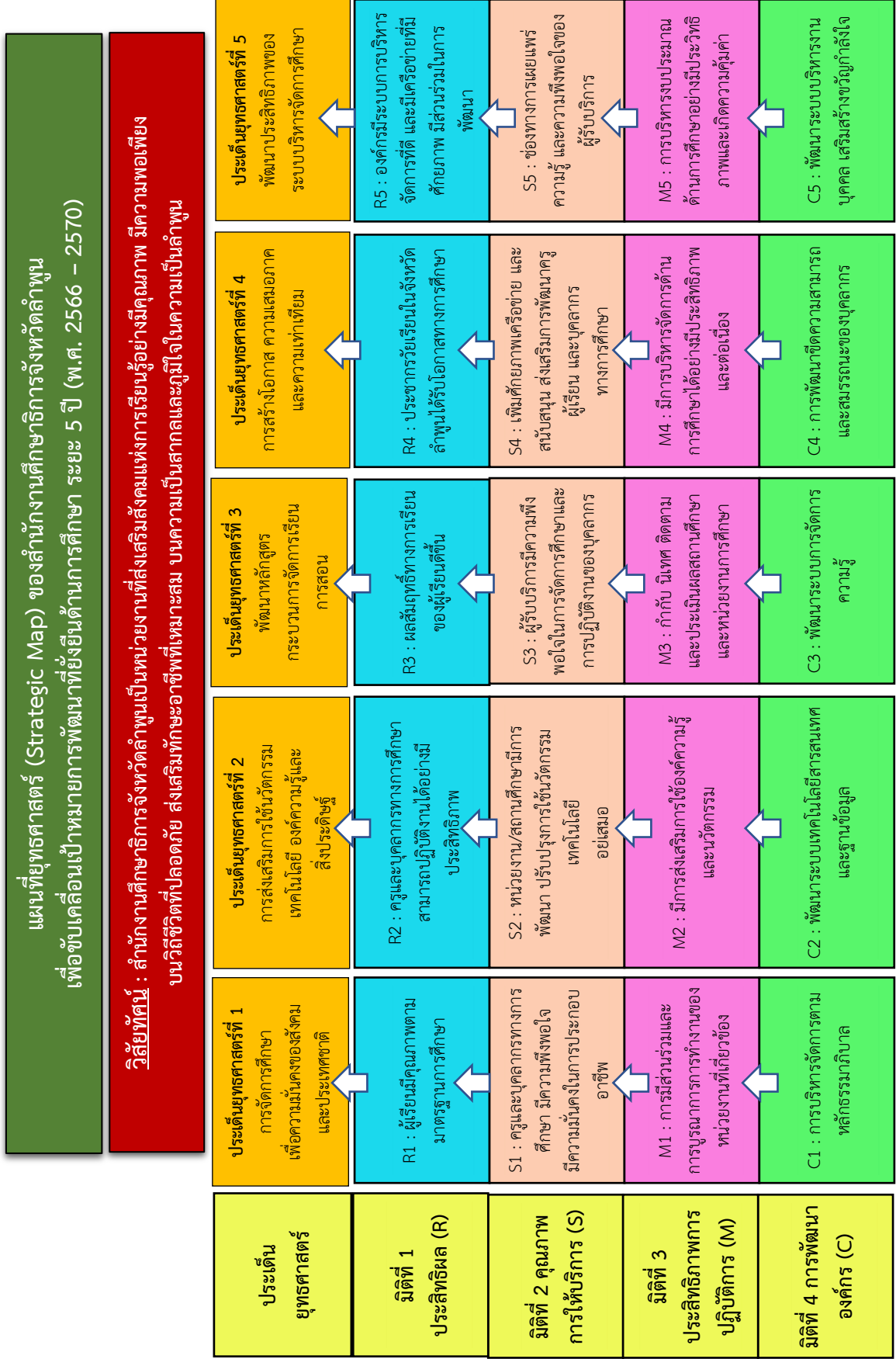
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2	การส่งเสริมการใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี องค์กรความรู้และสิ่งประดิษฐ์							
กลยุทธ์ที่ 1 (เชิงรับ WT)	เสริมสร้างความเข้มแข็งในการพัฒนาผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ							
แผนงานที่ 1	เสริมสร้างความเข้มแข็งในการพัฒนาผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ							
โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					ผู้รับผิดชอบ
			66	67	68	69	70	
โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยสิ่งประดิษฐ์เทคโนโลยีและนวัตกรรม	เพื่อส่งเสริมการคิดค้นด้านเทคโนโลยีของผู้เรียน ให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง	ร้อยละของผลงานวิจัยนวัตกรรม เทคโนโลยี องค์กรความรู้ และสิ่งประดิษฐ์ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ หรือต่อยอด	80	82	84	86	88	ศจ. สพป. อว. สพม. กศน. สช. อศจ. พศ. อปท.

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3	พัฒนาหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนการสอน							
กลยุทธ์ที่ 1 (เชิงรุก SO)	พัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในศตวรรษที่ 21							
แผนงานที่ 1	พัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในศตวรรษที่ 21							
โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					ผู้รับผิดชอบ
			66	67	68	69	70	
โครงการพัฒนาผู้เรียนทุกช่วงวัยให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21	ผู้เรียนทุกช่วงวัยได้รับการศึกษาและการเรียนรู้ที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของชาติและมาตรฐานสากล	อัตราการสำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น	100	100	100	100	100	ศจ. สพป. อ. สพม. กศน. สช. อศจ. พศ. อปท.

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4	การสร้างโอกาสความเสมอภาคและความเท่าเทียม							
กลยุทธ์ที่ 1 (เชิงป้องกัน ST)	เพิ่มโอกาสการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ							
แผนงานที่ 1	เพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้แก่ผู้เรียนทุกกลุ่มและทุกช่วงวัย							
โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					ผู้รับผิดชอบ
			66	67	68	69	70	
โครงการส่งเสริมและสร้างโอกาสให้ผู้เรียนทุกกลุ่มและทุกช่วงวัยในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพเหมาะสมกับความต้องการที่หลากหลาย	เพื่อเพิ่มโอกาสการเข้าถึงการศึกษาอย่างมีคุณภาพของผู้เรียนทุกกลุ่มและทุกช่วงวัย	จำนวนนักเรียนที่เป็นผู้พิการผู้ด้อยโอกาสได้รับโอกาสในการเข้าถึงบริการการศึกษาและการพัฒนาสมรรถภาพหรือบริการทางการศึกษาที่เหมาะสมตามความต้องการจำเป็น	80	82	84	86	88	สพป. สพม. พม. กศน. สช. อปท. ศกศ.

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5	พัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา							
กลยุทธ์ที่ 1 (เชิงแก้ไข WT)	พัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ							
แผนงานที่ 1	สร้างความตระหนักให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาทักษะตามความเหมาะสมอย่างต่อเนื่อง							
โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					ผู้รับผิดชอบ
			66	67	68	69	70	
โครงการเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษา	ให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาทักษะตามความเหมาะสมอย่างต่อเนื่อง	ร้อยละของครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษาได้รับการส่งเสริมและพัฒนาตามมาตรฐานวิชาชีพ เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	85	87	90	93	95	ศธจ. สพป. อว. สพม. กศน. สช. อศจ. พศ. อปท. ศกศ. พมจ.

3.5 แผนที่ยุทธศาสตร์ (Strategic Map)

กรอบความเชื่อมโยงสู่แผนปฏิบัติการของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูน เพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570)

วิสัยทัศน์

END

เป้าประสงค์

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูนเป็นหน่วยงานที่ส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ มีความพอเพียง บนวิถีชีวิตที่ปลอดภัย ส่งเสริมทักษะอาชีพที่เหมาะสม บนความเป็นสากลและภูมิปัญญาเป็นลำพูน

- 1) ผู้เรียนได้รับการศึกษาเพื่อให้สังคมและประเทศชาติมั่นคง
- 2) ผู้เรียนได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง และเสมอภาคด้วยรูปแบบที่หลากหลาย
- 3) ผู้เรียนมีคุณภาพ ทักษะ และสมรรถนะการเรียนรู้ที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21
- 4) ผู้เรียนในจังหวัดลำพูน มีความภาคภูมิใจในความเป็นลำพูน
- 5) ระบบบริหารจัดการการศึกษามีประสิทธิภาพตลอดกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

ประเด็นยุทธศาสตร์

WAYS
MEANS

การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ	กลยุทธ์ พัฒนาและปลูกจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับความมั่นคงและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงรูปแบบใหม่	การส่งเสริมการใช้นวัตกรรมเทคโนโลยี องค์ความรู้และสิ่งประดิษฐ์	พัฒนาหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนการสอน	การสร้างโอกาส ความเสมอภาคและความเท่าเทียม	พัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการการศึกษา
กลยุทธ์ พัฒนาและปลูกจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับความมั่นคงและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงรูปแบบใหม่	กลยุทธ์ เสริมสร้างความเข้มแข็งในการพัฒนาผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ	พัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในศตวรรษที่ 21	กลยุทธ์ เพิ่มโอกาสการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ	กลยุทธ์ พัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ	กลยุทธ์ พัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ
- โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่	- โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย สิ่งประดิษฐ์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม	กลยุทธ์ พัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในศตวรรษที่ 21	- โครงการพัฒนาผู้เรียนทุกช่วงวัยให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21	- โครงการ ส่งเสริมและสร้างโอกาสให้ผู้เรียนทุกกลุ่มและทุกช่วงวัยในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพ เหมาะสมกับความต้องการที่หลากหลาย	- โครงการเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษา

<p style="text-align: center;">แผนผังเชื่อมโยงแผน 3 ระดับของประเทศไทย สู่แผนผังสาระสำคัญของแผนปฏิบัติการของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูน เพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570)</p>						
ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580)	ย.1 การสร้างความมั่นคง	ย.2 การสร้างความสามารถในการแข่งขัน	ย.3 การพัฒนาและ เสริมสร้างศักยภาพคน	ย.4 ด้านการสร้างโอกาส ความเสมอภาคและ ความเท่าเทียมทางสังคม	ย.5 ด้านการสร้างการ เติบโตบนคุณภาพชีวิต ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	ย.6 ด้านการปรับสมดุล และพัฒนาระบบการ บริหารจัดการภาครัฐ
แผนแม่บทภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติ (23 ประเด็นพัฒนา)	1.1 ประเด็นความมั่นคง 1.2 ประเด็นการต่างประเทศ	2.1 ประเด็นการพัฒนาเกษตร 2.2 ประเด็นอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต 2.3 ประเด็นการท่องเที่ยว 2.4 ประเด็นการพัฒนาเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ 2.5 ประเด็นโครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์และ ดิจิทัล 2.6 ประเด็นการพัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐาน ผู้ประกอบการยุคใหม่และสหกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อม 2.7 ประเด็นเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก 2.8 ประเด็นวิจัยและพัฒนานวัตกรรม	3.1 ประเด็นการปรับเปลี่ยน ค่านิยมและวัฒนธรรม 3.2 ประเด็นการพัฒนา ศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต 3.4 ประเด็นการเสริมสร้าง ให้คนไทยมีสุขภาพที่ดี 3.5 ประเด็นการพัฒนา ศักยภาพการกีฬา	4.1 ประเด็นการเสริมสร้าง พลังทางสังคม 4.2 ประเด็นการพัฒนา ความเสมอภาคและ ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก 4.3 ประเด็นการสร้าง หลักประกันทางสังคม	5.1 ประเด็นการสร้าง การเติบโตอย่างยั่งยืน 5.2 ประเด็นการบริหาร จัดการนำทั้งระบบ	6.1 ประเด็นการพัฒนาการ บริการประชาชนและการ พัฒนาประสิทธิภาพภาครัฐ 6.2 ประเด็นการต่อต้านการ ทุจริตและประพฤติมิชอบ 6.3 ประเด็นการพัฒนา กฎหมายและการพัฒนา กระบวนการยุติธรรม
กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566 – 2570)	เศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตร ต่อสิ่งแวดล้อม (High Value-Added Economy)	สังคมแห่งโอกาสและ ความเสมอภาค (High Opportunity Society)	วิถีชีวิตที่ยั่งยืน (Eco-Friendly Living)	ปัจจัยสนับสนุนการพลิกโฉม ประเทศไทย (Key Enablers for Thailand's Transformation)		
แผนพัฒนาการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ.2560 - 2579	ย.1 การจัดการศึกษา เพื่อความมั่นคงของ สังคมและประเทศชาติ	ย.2 การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถ ในการแข่งขันของประเทศ	ย.3 การพัฒนาศักยภาพคน ทุกช่วงวัย และการสร้าง สังคมแห่งการเรียนรู้	ย.4 การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความ เท่าเทียมทางการศึกษา	ย.5 การจัดการศึกษา เพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิต ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	ย.6 การพัฒนา ประสิทธิภาพของระบบ บริหารจัดการการศึกษา
แผนยุทธศาสตร์ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2563 - 2565	ย.1 พัฒนาหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล	ย.2 พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา	ย.3 ผลิตและพัฒนากำลังคน รวมทั้งงานวิจัยที่สอดคล้อง กับความต้องการของประเทศ	ย.4 เพิ่มโอกาสให้คนทุกช่วงวัย เข้าถึงบริการทางการศึกษา อย่างต่อเนื่อง ตลอดชีวิต	ย.5 ส่งเสริมและพัฒนา ระบบเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการศึกษา	ย.6 พัฒนาระบบบริหารจัดการ และส่งเสริมให้ภาคส่วน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
ยุทธศาสตร์การพัฒนา การศึกษามหาภาคเหนือ พ.ศ. 2566 - 2570	ย.1 ส่งเสริมการบูรณาการ ทุกภาคส่วนในการจัด การศึกษาเพื่อความมั่นคง และอยู่ดีมีสุข	ย.2 พัฒนาหลักสูตร งานวิจัยและกระบวนการ การเรียนรู้ที่มีคุณภาพตรงตามศักยภาพผู้เรียนที่ หลากหลายให้มีสมรรถนะ ความรู้ และ ความสามารถในการแข่งขันตามคุณลักษณะ ในศตวรรษที่ 21	ย.3 พัฒนาศักยภาพของ ผู้บริหาร ครูและบุคลากร ทางการศึกษา	ย.4 ขยายโอกาสการเข้าถึง บริการทางการศึกษาและ การเรียนรู้ตลอดชีวิต	ย.5 ส่งเสริมปลงัยทุนทางด้านสังคม และทุนทางด้านธรรมชาติที่เป็น อัตลักษณ์ของพื้นที่ และนำแนวคิด ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงสู่การปฏิบัติเพื่อคุณภาพ ชีวิตที่ดี	ย.6 พัฒนาระบบการ บริหารจัดการของ หน่วยงานทางการศึกษา

บทที่ 4

ข้อเสนอแนะทางยุทธศาสตร์

ข้อเสนอแนะในการขับเคลื่อนและการนำไปใช้

การนำแผนปฏิบัติราชการของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูน เพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) ซึ่งมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนอื่นที่เกี่ยวข้อง ตามหลักความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (Causal Relationship: XYZ) ไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายนั้น จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกส่วนราชการ ทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานที่จัดการศึกษา จะต้องมีความร่วมมือในการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ ดังนี้

1. คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.) ซึ่งมีอำนาจตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 19/2560 เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 3 เมษายน 2560 โดยมีอำนาจหน้าที่กำหนดยุทธศาสตร์ แนวทางการจัดการศึกษา และการส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาทุกระดับและทุกประเภทในจังหวัด

2. คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด ควรให้ความสำคัญกับการใช้แผนปฏิบัติราชการของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูน เพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) เพื่อประกอบการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา (แผนระยะปานกลาง) แผนปฏิบัติการด้านการศึกษา (แผนระยะสั้น) โดยให้หน่วยงานการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วม ในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ประเด็นยุทธศาสตร์ และกำหนดทิศทาง เป้าหมาย แผนงาน/โครงการ ในการขับเคลื่อนการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม ให้เกิดประสิทธิภาพ

3. การจัดทำแผนปฏิบัติราชการของหน่วยงานการศึกษา ควรยึดสาระสำคัญของแผนปฏิบัติราชการของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูน เพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) ได้แก่ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และประเด็นยุทธศาสตร์ เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีของหน่วยงาน อันจะนำไปสู่การขับเคลื่อน แผนงาน/โครงการ ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ และทิศทางการพัฒนาด้านการศึกษาจังหวัด

4. เปิดโอกาสให้หน่วยงานการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรเข้ามามีส่วนร่วม และมีบทบาทในการแสดงความคิดเห็นด้านการศึกษา อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สามารถนำเสนอแผนปฏิบัติราชการไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรมได้

5. มีการแต่งตั้งคณะทำงาน คณะกรรมการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูน เพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) โดยผ่านความเห็นชอบจากประธานคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ และทราบความคืบหน้าของการดำเนินงานตามแผน

6. มีการทบทวนแผนปฏิบัติราชการของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูน เพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่อาจเกิดการเปลี่ยนแปลงในอนาคต โดยเป็นการประสานจากบนลงล่าง (Top Down) ในลักษณะการระดมความคิด (Brainstorming) และมีการประสานจากล่างขึ้นบน (Bottom up) ในลักษณะของการปฏิบัติการ เป็นประจำทุกปี

7. จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติราชการฯ เป็นประจำทุกปี เพื่อติดตามความก้าวหน้า แผนงาน/โครงการ ให้สอดคล้องกับกิจกรรมที่วางไว้

บรรณานุกรม

- คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 19/2560 เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของ
กระทรวงศึกษาธิการ. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 134 ตอนพิเศษ 96 ง, 3 เมษายน 2560.
ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580). กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการ
ยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูน. (2564). ข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาจังหวัดลำพูน
ปีการศึกษา 2564. <https://www.lpnpeo.moe.go.th>
สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2564). (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ ฉบับที่ 13. <http://nscr.nesdb.go.th>
สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2562). แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ
11) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต (พ.ศ. 2561 – 2580). <http://nscr.nesdb.go.th>
สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2562). แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ
12) ประเด็น การพัฒนาการเรียนรู้ (พ.ศ. 2561 – 2580). <http://nscr.nesdb.go.th>
สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2563). แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง).
<http://nscr.nesdb.go.th>
สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2563). แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ
อันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด-19 พ.ศ. 2564 – 2565. <http://nscr.nesdb.go.th>

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวจุฑามาศ ธนนราพงศ์
วัน เดือน ปีเกิด	12 สิงหาคม 2526
ประวัติการศึกษา	มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสวนบุญโญปถัมภ์ ลำพูน ปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ปริญญาตรี รัฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปริญญาโท ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
ประวัติการทำงาน	- นักประชาสัมพันธ์ปฏิบัติการ สำนักงานเลขาธิการ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) - นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ
ตำแหน่งปัจจุบัน	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ